

DE TRE KJEDE LEDD

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN
102. ÅRGANG - NR 1/24

Hva er
Stiftelsen Norsk
Luftambulansse

8

Rekruttering

22

Verden full av
krig og lidelser

19

Hvem var du?
Hva gjorde du?

28

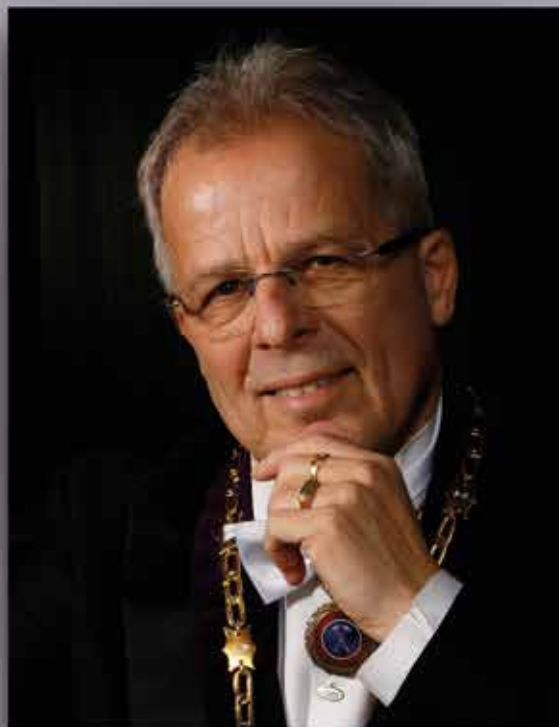
STOR SIRE

Odd Fellow Ordenen inn i fremtiden

Den norske Odd Fellow Orden i Norge har alltid etterlevd budordene. Barnebyene har vært vår forpliktelse om å oppdra de foreldreløse. Våre medisinske fond har gjennom forskningsmidler bidratt til at det gis effektiv behandling og pleie til syke. Vår mangeårige innsats for å bygge redningsskøyter har gjort livet tryggere for folk på sjøen..

I Norge bor mange mennesker i grisgrendte strøk og steder der ambulanse vil bruke lang tid til sykehus. For å bøte på dette har Norsk Luftambulanse utviklet en helikoptertjeneste som bringer alvorlig syke raskt til behandlingsted. Norsk Luftambulanse har presentert sine tjenester for Odd Fellow der det blir rettet fokus på transport av slagrammede. For å gjøre et stort sprang innen diagnostisering forskes det nå på utstyr som er lite i volum og vekt for å være en integrert del av utstyret i helikopteret.

Nå har dere bestemt hva vår landssak skal være. Vi har besluttet at Norsk Luftambulanse skal ha vårt fokus framover. Norsk Luftambulanse ønsker å flytte diagnose og behandling så nær pasienten som mulig. Mange søstre og brødre har framsnakket dette prosjektet og støtter helhert opp om det. Jeg deler denne holdningen og vil understreke følelsen av stolthet jeg har kjent gjennom mine år i Ordenen når vi har viet oss til oppofrende og nestekjærlig arbeid gjennom barnebyer, redningsskøyter og forskningssmidler. Jeg vil også peke på alt frivillig arbeid ordenssøsken utfører rundt på institusjoner som eldrehjem og sykehus. Og la oss heller ikke glemme den interne oppofrelse vi viser ved seniortreff og sosiale møter i ulike former. Vår Orden er en veileder i arbeidet for fellesskap, gjensidighet og menneskek-

jærlighet. Når vi så flytter denne holdningen over på store prosjekt som Norsk Luftambulanse kjenner jeg at vi er på riktig vei.

Etter å ha vært vitne til presentasjon av forskningsprosjektet, våre søstre og brødres oppslutning om et så viktig tiltak og tegn til en tro på at dette vil vi fylles jeg av stolthet. Det er godt for vårt selvbilde og vårt bilde utad at vi er en del av avansert og viktig forskning. Dette er framtidsrettet. Dette er samfunnsrelatert. Det retter fokus på enkeltmenneskers livsviktige behov for hjelp og behandling. Det setter vår Orden på kartet på nytt. Det appellerer til fellesskap. Og vi har en gyllen

mulighet til å levere – kanskje over forventning, både blant oss selv og overfor samfunnet.

Jeg vet at mine ordenssøsken er dedikert for oppgaver som gagnar mennesker. Det ligger så mye god vilje, energi og kreativitet i søskenfellesskapet som vil bli forløst gjennom ulike aktiviteter. Det er viktig at vi tar slike prosjekt inn over oss og finner fram til våre barnehjertige hjerter og medfølelse sinn. Jeg ønsker at våre budord skal vises og skinne så mennesker rundt oss merker på oss at Odd Fellow mener det Ordenen sier. Jeg ønsker alle lykke til i prosessen med å gjennomføre positive tiltak som vil tydeliggjøre våre budord og alt vårt vesen som verdibærende orden.

Jeg ønsker dere alle sammen med familier en velfortjent påskefeiring, vi har positive utfordringer foran oss.

*Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet*

*Geir Småvik
Stor Sire*

Stor Sire har ordet	2
Intervju med br Deputert Stor Sire Jon Erik Holm	4
Hva er Stiftelsen Norsk Luftambulanse	8
God mat og omsorg i 25 år!	12
Rekruttering	14
Distrikt nr. 10 – Hedmark og Oppland	16
IT-verktøy i Odd Fellow	19
Verden i dag er full av krig og lidelser	22
Odd Fellow over alt	24
Nyttårstalen 2023	26
Hvem var du? Hva gjorde du?	28
Nytt fra Kunnskapsnevnden	30
Den første 50-års veteranjuvel i Norge	33
Juletreffest i Odd Fellows lokaler i Ålesund	34
Venneaften - et viktig verktøy for rekruttering	37
Museet har minnebånd brukt i Rebekkaloger og Odd Fellow loger	39
Kryssord	40
Skråblikk	43
Redaktørens hjørne	46
Siste side	48

Intervju med br Deputert Stor Sire Jon Erik Holm

Av redaktor@oddfellow.no / foto: privat

Skogbruksmuseet på Elverum

1. *Først må vi få litt mer bakgrunn; hvem er Jon Erik Holm?*

- Jeg er 63 år, fra Fredrikstad, samboer, ingen barn. Av profesjon er jeg advokat. Vi bor på gården der jeg er oppvokst, men har leid ut driften av gården.

2. *Når kom du først i kontakt med Odd Fellow Ordenen?*

- Jeg hadde ikke noe forhold til Odd Fellow Ordenen i det hele tatt før en god venn jeg hadde i Rotary spurte om jeg kunne tenke meg å bli med. Dette

var tilbake i 1993 og resten er historie. Når en først kom inn i Ordenen, oppdaget jeg jo raskt at det var mange kjente som var medlem. Jeg hadde jo vært aktiv på flere arenaer i lokalsamfunnet, både i 4H og i politikken.

3. *Du er nå Deputert Stor Sire. Hva ligger det i den embedstittelen av oppgaver og hvordan fungerer det ut mot enhetene?*

- Deputert Stor Sire har ansvar for Odd Fellow grenen av Ordenen, d.v.s. den mannlige delen av Ordenen. I varierende grad har jeg kontakt med Distrikts Stor Sirene rundt om i landet. Noen daglig, andre mer sjelden. Det handler om hjelp til å tolke hva som er innenfor Ordenens regelverk, hjelp til konfliktløsning og ikke minst besøk til enheter i forbindelse med jubileer og tildeling av Veteranjuveler.

4. *Mange har vel inntrykk av at embedene er bare «til pynt». Men hva er din ambisjon og tanke om hva du kan utrette?*

- Jeg vil tilbakevise på sterkeste at embedene bare er pynt. Vi lever i en tid der individet synes å ha ubegrenset rett til selvhverdelse. Jeg opplever at vi, til tross for våre verdier, rives i stykker av interne konflikter og kamper. Jeg er overrasket over hva som faktisk foregår i noen enheter. Dette må forhindres og er en stor oppgave å løse. Vi i kollegiet jobber hardt for å begrense av-

Brimiseter

gangen av medlemmer. Rekrutteringen ser ut til å ha kommet inn i et godt spor, men avgangen er altfor stor. Dette er noe vi må ta på alvor og jobbe for å endre. Og dette er ikke noe quick-fix. Det handler ofte om kultur og hvordan nye medlemmer blir ivaretatt og inkludert.

5. *Hvilke tanker gjør du deg om Norsk Odd Fellow Akademi framover?*

- Kollegiet er opptatt av NOFAs posisjon og hvordan Akademiet kan arbeidet for å fremme Ordenens overordnede mål. Lederutviklingsprogrammet er bra, vi må bare forsikre oss om at vi får avkastning på all innsatsen som legges inn. Å øke kunnskapsnivået har verdi i seg selv og i så måte er NOFA en viktig bidragsyter.

6. *Du er en del av et kollegium – hva er deres 3 viktigste mål for denne Storlogeperioden og hvordan kan dere bidra til måloppnåelse?*

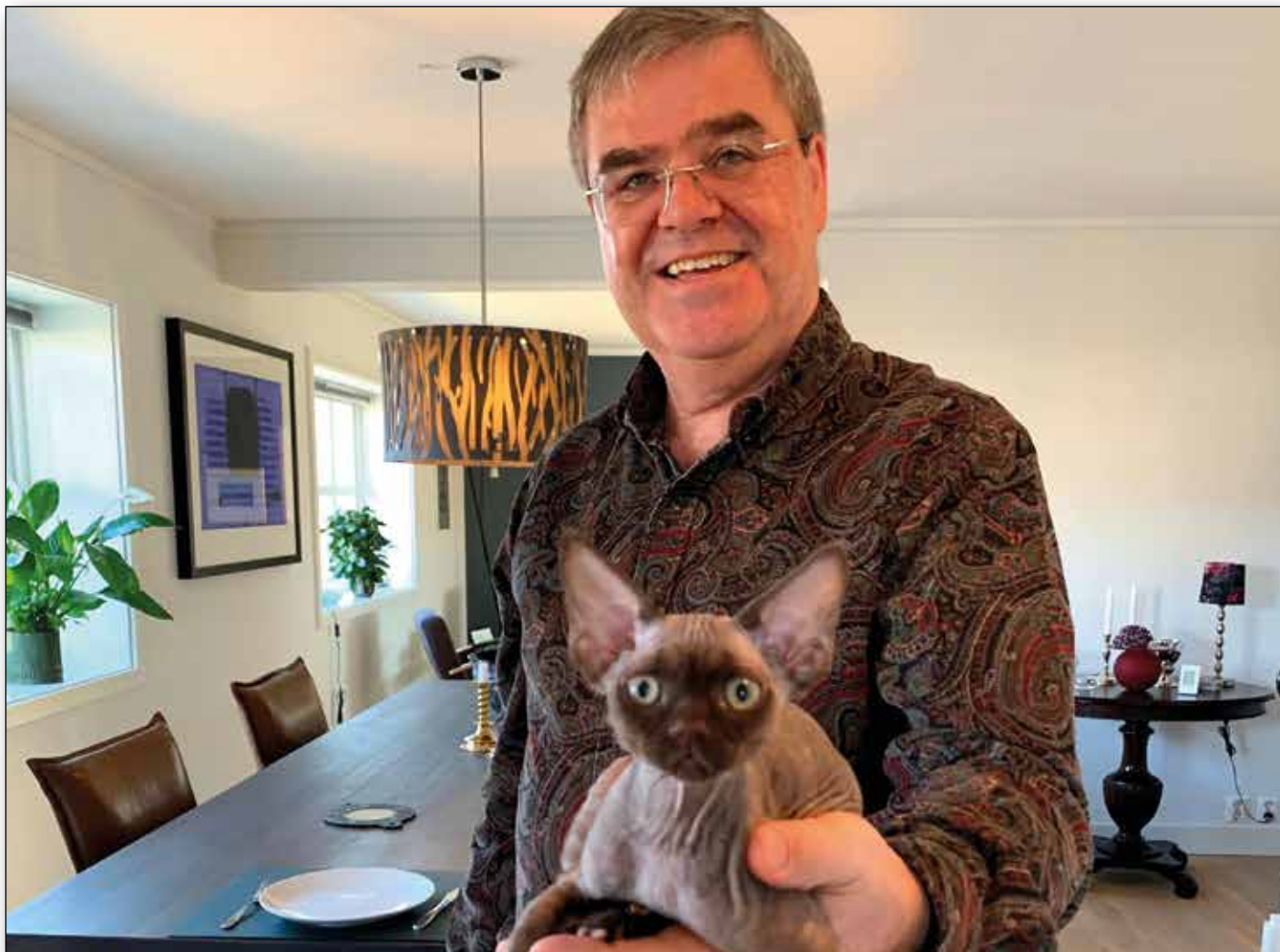
- Kollegiets viktigste prioriteringer for denne Storlogeperioden har vært, og er, å øke medlemstallet gjennom rekruttering og å avgrense avgang. Det er utnevnt en Spesial Deputert Stor Sire for rekruttering, det er et klart signal om at dette er et særdeles viktig område. Videre har vi hatt fokus på økonomi, en nødvendig øvelse basert på synkende medlemstall og økte kostnader. Storlogen er leietaker i Stortingsgaten 28 og kostnadene både til midlertidige lokaler og framtidige leiekostnader, gir oss all grunn til å drive effektivt og nøkternt.

Videre ser jeg det som en viktig

oppgave å forhindre at loger må legges ned. Det er et nederlag som vi ikke tar lett på. Det er liksom en bekreftelse på dårlig lederskap og manglende engasjement i enheten – noe som har startet for lenge siden og kan ikke utelukkende legges på dagens ledelse.

7. *Har du noen tanker om hvordan Ordenen skal bli mer attraktiv for mennesker generelt og med tanke på yngre spesielt?*

- Jeg er nok å betrakte som en konservativ Odd Fellow, men ser helt klart behov for at Ordenen må speile det samfunnet vi lever i. Og der er vi ikke i dag. Vi må fornye oss, uten å kompromisse på våre verdier, tradisjoner og omgangsform. Men vi må møte morgendagens mennesker på en mer innbydende måte enn

Hjemme med Dennis

hva vi gjør i dag. Vi må bygge et fellesskap som inkluderer morgendagens medlemmer i større grad. Du og jeg føler dette fellesskapet fordi vi har vært med en stund. Et nytt medlem har ikke den samme følelsen og må derfor integreres sterkere inn.

8. *Hvordan kan vi bygge gode fellesskap i den enkelte enhet? Hva er Storlogens bidrag?*

- Først og fremst må vi hindre en kultur der det skapes konflikter og uvennskap. Det er jo første budet om man ønsker å beholde medlemmer. Vi må ikke være opptatt av å alltid gjøre alle ting rett, men fokusere på å gjøre de riktige tingene. Så må vi sette søkelys på å gjøre som vi sier. Det etiske i vår Orden er hovedsaken. Når det etiske kommer i

bakgrunnen, mister vi kjernen i vår virksomhet. Vi er ikke en hvilken som helst forening, vi er en Orden.

Storlogens bidrag er at vi med nennsom hånd forsøker å endre Ordenen slik at vi nærmer oss mer det samfunnet vi skal tjene. Det blir avgjørende.

9. *Du har jo vært engasjert i Den Europeiske Storloges lovnevnd i mange år. Hva kan du si om det?*

- Odd Fellow Ordenen i Europa er ikke en homogen, ensartet organisasjon. Det er store forskjeller mellom Norden og resten av Europa. Det er et krevende og omfattende arbeid å forsøke å holde en stø kurs. Også her handler det om rekruttering og å bygge robuste enheter. Medlemstallene er lave og vi må

forsøke å overføre kunnskap fra Norden til land som Tyskland, Sveits, Belgia, Nederland og Italia. Polen er en viktig tilvekst og vi håper virkelig at Odd Fellow Ordenen kan få fotfeste i Ukraina.

Et viktig arbeid som gjøres i lovnevnden er å revidere den europeiske «constitution». Det gir føringer for fremtiden for en kraftfull Europeisk Storloge.

En sak som har vært diskutert nå, er dette med «mixed lodges». At man, i enkelte jurisdiksjoner, har hatt ønske om å tillate blandede loger av Rebekka og Odd Fellows. Konklusjonen er at man IKKE vil tillate “mixed lodges” som et alternativ, innenfor den europeiske jurisdiksjonen.

I båten på Hankø

TRENGER DU NY LIVKJOLE

ELLER NYTT
LOGEANTREKK?

Jakke, benklær og sort vest
kun kr 2990,-
(+ porto og oppkravsgebyr)

Jakke, benklær og sort vest.
Skjorte, hvit sløyfe og
bukseseler.
kun kr 4340,-
(+ porto og oppkravsgebyr)

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på beste tilgjengelige materialer i 45 % ull og 55 % polyester.

Vi leverer i str.:
46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58.
Kort leveringstid med full bytte- og returrett.

Bestill på www.livkjole.no

- 24 timers ordrettelefon: 62 52 86 66
- E-post: post@livkjole.no
- Post: Livkjole.no, Postboks 6, 2301 HAMAR

LIVKJOLE.NO

KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2023.
TLC All rights reserved. TLC Postboks 6, 2301 HAMAR

Hva er Stiftelsen Norsk Luftambulanse?

- Etablert 2. juni 1978 av legen Jens Moe og ildsjeler fra ambulansmiljøet i Drøbak og Oslo.
- Drev luftambulansetjeneste i perioden 1978-1988 kun med støtte fra private, gaver og bedrifter.
- Møtte stor motstand i det offentlige. «Luksusmedisin..» sa helsedirektør Thorbjørn Mork.
- I 1988 kom staten inn og finansierte deler av driften. I dag betaler staten for drift av luftambulansetjenesten.

- Vi er en ideell organisasjon som jobber for å flytte avansert livreddende medisinsk behandling ut til pasienten.
- Formålet er å gjøre luftambulansetjenesten enda bedre med innovasjon, forskning og utdanning.
- Eier 100 % operatørselskapet Norsk Luftambulanse Helikopter.
- Eier 100 % Norsk Luftambulanse Teknologi.

En organisasjon som er rigget for samarbeid:

- Universiteter
- Helseforetak
- Staten
- Offentlige etater og myndigheter
- Alle nødetatene
- Internasjonalt samarbeid
- Frivillige redningsgrupper, alpine redningsgrupper, Norske Redningshunder

300.000 støttemedlemmer og 4.000 bedrifter

Hva er det Odd Fellow Ordenen nå skal være med på?

Stor Sire Geir Småvik og markedssjef Erland Kroken i Luftambulansen

Hjerneslag er en av de mest alvorlige sykdomstilfellene som rammer.

- Hvert år får ca. 12 000 i Norge hjerne-slag. Mellom 30-40 hver eneste dag.
- Samfunnskostnadene er enorme, FHI* har beregnet tallet til over 14,1 milliarder (2023) * Folkehelseinstituttet
- Årsak til hjerneslag er propp eller brist i en blodåre i hjernen.
- Det betyr to helt forskjellige behandlingsmåter
- Livsviktig å vite. Synlig kun ved å ta bilde av hjernen. Da trenger man en CT.
- Ca. 2 millioner hjerneceller dør i minuttet.

Derfor haster det å stille riktig diagnose.

Vår landssak skal bidra til midler som gjør det mulig å utvikle CT maskiner som er så håndterbare at de kan plasseres i legehelikoptere for raskere diagnoser.

Et løft i lufta

NORSK LUFTAMBULANSE
STIFTELSEN

Tekst: Vibeke Buan, Foto: Jon Tønning

■ **Hvert minutt teller når en person får hjerneslag. Derfor jobber vi for å få diagnostikk og behandling ut til der pasienten befinner seg. Målet er å få en CT-maskin inn i legehelikopteret.**

Plass i helikopteret: I verkstedet i Lommedalen står en modell av den nye CT-maskinen inne i en fullskalamodell av et 145 Airbus-helikopter. Stiftelsens fagfolk jobber med å se på plasseringen av CT-modellen.

– Vi må få slagbehandling ut til innbyggerne, uavhengig av hvor de bor. I Norge er det mange steder så langt til sykehus at avstanden

ekskluderer mange fra å få behandling, fordi behandling for slag som skyldes propp må gis innen 4,5 timer fra symptomene startet, sier senior-

forsker og nevrolog Karianne Larsen. Sammen med industridesigner og prosjektleder Even Wøllo står hun i stiftelsens verksted i Lommedalen

CT på hjul: Seniorforsker Karianne Larsen med CT-maskinen som ble brukt i slagambulansen. Den veier rundt 450 kilo, og denne teknologien er det ikke mulig å få inn i et helikopter.

utenfor Oslo. Her er det modeller – kalt mock ups – av helikoptre i reelle størrelser, og utstyr som hører med til et legeheliokopter.

Arbeidet her har ett overordnet mål: Å flytte diagnostikk og behandling av hjerneslag fra sykehuset og ut til pasienten. Og for å gi riktig slagbehandling må det først tas CT-bilder for å finne ut om det er blødning i hjernevevet, eller infarkt som skyldes propp i en av hjernens blodårer. De to sykdommene krever ulik behandling. – Derfor jobber vi for å få CT inn i helikoptret. Det er det eneste

diagnostikkverktøyet vi har i dag og i overskuelig framtid for å skille blødning og propp, sier Wøllo.

CT på hjul

Arbeidet i Lommedalen startet i Østfold. Her rullet slagambulansen fra 2014, med CT-skanner, to ambulansesarbeidere og en anestesilege. Larsen tok doktorgraden da hun forsket på slagambulansen.

– Vi har vist at vi kan flytte avansert slagdiagnostikk med CT ut i en ambulanse. Det er trygt, det sparer tid for pasientene, og vi får behandlet flere –

spesielt den første timen, når behandlingen har størst effekt. Vi har vist at det funker på hjul med lignende bemanning som i luftambulanse. Nå starter arbeidet for å få denne modellen med en CT opp i lufta. Da må vi ha ny teknologi, sier seniorforskeren. For CT-maskinene inne på sykehus veier opptil flere tonn, og er ikke laget for bruk i et helikopter. Maskinen som ble brukt i slagambulansen veier rundt 450 kilo.

– Den «slanket» vi ned til rundt 200 kg, men det var fortsatt for tungt. Gjennom søk og møter med internasjonale aktører fant vi en ny teknologi som er under utvikling. Dette er et paradigmeskifte, sier Wøllo. Han snakker om nanoteknologi. Nano betyr en milliarddel - en nanometer en milliarddel av en meter. Teknologien brukes blant annet i en ny generasjon mobile røntgenapparater.

Andre siden av jorda

På andre siden av jorda, i Australia, er det enda større avstander enn i Norge. Karianne Larsen har vært i Melbourne og sett på slagambulansen som ruller i millionbyen. Nå jobber en stor gruppe, med den australske slagalliansen i spissen, med å utvikle en CT-skanner som kan brukes i lufta.

– Stiftelsen har inngått en samarbeidsavtale med et teknologiselskap som jobber med slagalliansen. Det innebærer at vi vil kunne få tilgang til en fremtidens CT-maskin før den er tilgjengelig kommersielt for uttesting. Det er en ny type CT, basert på nanoteknologi. Den vil veie cirka 50 kilo, ha minimalt energibehov og være designet for installasjon i vårt utviklingshelikopter. Teknologien gjør det mulig å ta bilder raskere og enklere enn med dagens CT-skanner, forklarer Wøllo.

I høst kom en modell av den nye CT-maskinen til Lommedalen. Nå står den i en mock up av et 145-helikopter. Stiftelsens fagfolk ser på plasseringen av CT-modellen: Hvordan er plassbehovet i forhold til annet utstyr, hva slags innfesting

Faller raskt: – Effekten av slagbehandling faller ganske raskt. Vi vil flytte kompetansen inne på sykehuset ut i helikopteret, sier professor og generalsekretær Hans Morten Lossius.

er best? Det er avgjørende, for CT-maskinen må tåle store G-krefter, og alt utstyr som monteres i et helikopter må sertifiseres.

– Vårt bidrag er å overføre erfaring og kunnskap om hvordan installasjon av en CT i et 145 Airbus-helikopter bør være, og sørge for at vi får levert en prototype som blir godkjent. Godkjenning for luftfart er en lang prosess, og vi jobber med internasjonale samarbeidspartnere, sier Wøllo.

– Og hvis vi får CT-maskinen til å fungere i et helikopter; det verste stedet å putte en slik maskin, så vil den også fungere i ambulanse og ambulansefly.

Forskning tar tid

Samtidig som det jobbes med det tekniske, skal stiftelsens forskere nå starte forskningsarbeidet, og stille samme spørsmål som med slagambulansen: Lar det seg gjøre å ta CT-bilder i helikopteret, er det trygt og sparer det tid?

– Effekten av slagbehandling faller ganske raskt. I dag kan vi ikke behandle pasienten utenfor sykehus. Lokalsykehus kan ta CT og starte behandling med proppløsende

me- disin. Universitetssykehusene utfører trombektomi (blodproppfisking), for de med store propper, og nevrokirurgi for de med store blødninger. Vi vil flytte kompetansen inne på sykehuset ut i helikopteret. Da kan vi diagnostisere og starte behandling prehospitalt, og frakte pasientene som trenger det direkte til spesialbehandling på universitetssykehus, sier professor og generalsekretær i stiftelsen, Hans Morten Lossius.

– Det er et ambisiøst mål, det vet vi. Hele veien kobler vi utviklingen av CT med forskning. Vi skal forske – og vi skal vise at det har effekt.

FAKTA

Arbeidet med CT utenfor sykehus

- I forskningsprosjektet med slagambulansen i Østfold viste Karianne Larsen og medforskerne at det å flytte CT-maskinen ut av sykehuset er effektivt:
- Pasienter i slagambulansen får blodfortynnende behandling rundt 20 minutter tidligere enn ved vanlig ambulansetransport og sykehusbehandling.
- Opptil 13 ganger så mange pasienter blir behandlet innenfor den første

timen, når behandlingen har størst effekt. Og flere blir behandlet innenfor tidsvinduet på fire og en halv time.

- Forskerne fant ikke flere komplikasjoner. Det vil si at det er like trygt å gjøre slagbehandling utenfor sykehus som det er å gjøre den på sykehus.
- Bruk av slagambulanse viste seg også å være potensielt kostnadseffektivt i tettbefolkede områder, der man kan nå ut til mange pasienter.
  - Karianne Larsen er styremedlem i PreHospital Stroke Treatment Organization (PRESTO), et internasjonalt forskernettverk med mål om å bedre slagbehandling utenfor sykehus. Hun har også vært med i ekspertpanelet som har utarbeidet europeiske retningslinjer for slagambulanser.
    - I dag er det slagambulanser i for eksempel Tyskland og USA. De fleste slagambulanser ute i verden har med nevrologer fra sykehusene. Den norske slagambulansen er den eneste som er bemannet som et luftambulanscrew, med anestesilege i stedet for nevrolog.
      - Nå starter arbeidet med å forske på og utvikle løsninger i luften, med CT i helikopter.

God mat og omsorg i 25 år!

Av Eva Grøsfjeld

■ SiRius OF 100 feiret 25 år ved SUS i januar 2024

SiRius OF 100 er en gave til Rogalands befolkning fra Odd Fellow Ordenen i Distrikt 2, det vil si fra alle logene i Stavanger og Sandnes i forbindelse med Ordenens 100 års jubileum i 1998.

Under planleggingen til lokalefeiringen av Ordenens 100 års jubileum, ble det bestemt å gi en felles gave til et utadvendt humanitært formål. Alle distriktets loger ga sin støtte til et forslag om å opprette en prosjektgruppe som tok den nødvendige kontakt med aktuelle personer i sykehusets ledelse. Gruppen utarbeidet statutter og valgte organisasjonens navn: SiRius OF 100.

Navnet står for:
SiR – Sentralsykehuset i Rogaland (SUS)

Sirius – Himmelenes mest lysende stjerne

OF 100 – Odd Fellow 100 år i Norge
Til den lokale jubileumsfeiringen den 18. april 1998 hadde alle logene innbetalt tilsammen kr 160.000,- som skulle bli grunnkapitalen.

Høsten 1998 ble SiRius OF 100 offisielt etablert med sitt styre som i henhold til statuttene var sammensatt av en representant fra hver loge. 140 søstre og brødre meldte seg som medlemmer og gjennomgikk det obligatoriske kurset som «Frivillige hjelpere» på sykehuset.

Gaven ble overrakt sykehusets ledelse ved en tilstelning i Ordenslokalene 10. desember 1998 og hadde sin første virkedag 5. januar 1999.

Hovedformålet er å bedre oppholdet for pasienter og pårørende ved Avdeling for Kreft og Blodsykdommer i henhold til Ordenens grunnprinsipper: Vennskap, Kjærlighet og Sannhet. I henhold til den forpliktende avtalen, skal SiRius OF 100 ved tilstedeværelse fem dager i uken, forestå gratis servering av mat og drikke til pasienter og deres pårørende ved poliklinikken og stråleenheten. Ordenen bidrar med frivillig innsats og servering av mat og drikke. SUS stiller lokaler og utstyr til rådighet.

Vi er pr. idag (januar 2024) 185 søstre og brødre som har vakter i kafeen. Det avholdes kurs vår og høst og vi får stadig nye søstre og brødre som vil være med på dugnaden. Driften sikres ved forpliktende årlig tilskudd fra logene i hele ditriktet. Logene garan-

Margrethe Gullsrud og Astrid H. Vigre Rebekkaloge nr 3 Vaar og Geirulf Larsen Odd Fellow loge nr 31 Erling Skjalgson

terer også for tilgangen på «Frivillige hjelpere» som må være Ordensmedlemmer.

SiRius OF 100 er så heldige at vi har gode bidragsytere som støtter oss med matvarer, kaffe/juice og blomster. Dette er vi selvfølgelig veldig takknemlige for og det hjelper oss godt økonomisk.

I tillegg til kafedriften driver SiRius også Krefstavdelingens Artotek (malerier/akvareller/trykk) hvor

2 medlemmer fra SiRius hver torsdag tilbyr sengeliggende pasienter å skifte bilder på sengepostene 1K og 2K. På de samme sengepostene har vi Ordensmedlemmer som torsdag ettermiddag, ved behov, spiller hyggelig pianomusikk i oppholdsrommene. Gjennom alle år har SiRius gjentatte ganger fått takkehilsener fra både pasienter, pårørende og sykehusets ledelse og personale, for tilstedeværelsen og den varme medmenneskeligheten som er blitt utvist av våre medlemmer.

Samarbeidet med SUS blir satt stor pris på av personalet. De kan ta seg av det de kan: Å være behandlere og bruke sin tid effektivt mens SiRius kan bruke sin tid på pasientomsorg. At Ordenen her kan til fulle synliggjøre sin sosiale profil, blir vedsatt høyt av mottakerne. Tjenesten gir også mye igjen; det føles veldig givende å kunne gi til noen som trenger det og som setter pris på det.

Thor G. Pedersen, Odd Fellow loge nr 140 Sverd i Fjell, Wenche Bertelsen og Eva Grøsfjeld, Rebekka loge nr 3 Vaar

Rekruttering

Av SDSS Hans Thorsø Einum

Nevnd for rekruttering består av Tom Eliassen, Geir Morten Valseth og Solveig Nilsen

Som vi tidligere har nevnt i våre artikler har vi vært rundt og snakket med svært mange søstre og brødre. De erfaringer som er kommet ut av dette har vært uvurderlige i vårt arbeid. Erfaringene fra disse samtalene og diskusjonene tar vi med oss videre i vårt arbeid og ikke minst støtte i hvordan vi bør gå videre med rekrutteringsarbeidet og utviklingen av vår orden.

Ut av tilgjengelige statistikker ser jeg at rekruttering av søstre og brødre i vår orden hittil i år har hatt en positiv utvikling. Det gjøres ett strukturert og godt arbeid omkring i distriktene og

logene. Rekrutteringen i 2023 er den beste på 4 år! Og de siste 10-15 år så er det bare ett par år vi har rekruttert bedre.

Jeg tror dette skyldes det arbeidet som nå legges ned i distriktene med fokus på rekruttering, og strukturering av ordensarbeidet med gode handlingsplaner. De nye kursheftene som kom våren 2023 har gitt embedsmenn et forsterket fokus og inspirasjon. Særlig vil jeg bemerke revidert opplæring på Storrepresentantene, dette er svært bra. Utvikling av handlingsplan har også fått god plass i opplæringen. Men, det er alltid ett men.

Avgang og fremmøte:

Jeg ser at vi har blitt flinkere til å rekruttere og at det nå er i ferd med å bli en positiv utvikling med nye medlemmer. Dette krever mye ressurser i distriktene og det er ett fantastisk godt arbeid som gjøres. Det som ofte kommer tilbake til meg er at vi fremdeles har stor avgang og noe varierende fremmøte.

Jeg skal ikke i denne artikkelen «slå dere i hjel» med statistikk, men at til tross for at rekrutteringen har økt så har vi en negativ medlemsutvikling! Det er realiteten.

Undersøkelser slik som «trivselsun-

dersøkelsen» og «avgangsundersøkelsen» vil kunne gi ett godt grunnlag for å ta tak i denne problemstilling. Det kan muligens være behov for å gå dypere inn i denne type undersøkelser.

Logene selv må også ha sterk egeninteresse av å finne ut hvorfor medlemmer slutter slik at denne lekkasjen reduseres og at fremmøtet styrkes. Storlogens handlingsplan tar tak i en del aktiviteter som helt sikkert vil bidra til å redusere avgang. Da tenker jeg spesielt på pkt. 2 som tar for seg Styrkelse. «Gjennom Ordensarbeidet skal alle brødre og søstre tilegne seg kunnskap, verdier og holdninger slik at de gjennom sin livsførsel praktiserer ordenens verdigrunnlag» med detaljering ned i handlingsplanens punkter 2.1-2.7, hvor eksempelvis pkt 2.5(Loge og leir skal ha en plan for å øke fremmøteprosenten) og 2.6 (Foreslå konkrete tiltak for å redusere medlemsavgangen. Spesielt fokus på å beholde medlemmer). Når disse punkter blir brutt ned i den enkeltes loges arbeid har jeg stor tro på at dette vil få effekt.

Det er slik at hvis vi skal kunne gjøre noe konkret, må vi ha ett grunnlag for hvordan problemstillingen skal angripes.

Eksempel: Fremmøteprosent – for å gjøre noe med dette må det undersøkes hvorfor søstre og brødre ikke møter, det kan være så mye, noen er på sykehjem, noen er halve året i sydligere strøk, andre er igjen på jobb. Når vi vet, og ikke bare antar, har vi også muligheter til å iverksette tiltak der det gir mest effekt. De som kan møte, men som allikevel ikke møter.. Hvorfor møter de ikke, DET må vi gjøre noe med.

Når det gjelder avgang, så vil avgangsundersøkelsen være et smart sted å begynne, i tillegg til at logene også følger opp de som melder seg ut for om mulig kunne iverksette tiltak for å hindre videre avgang og eventuelt få medlemmer tilbake.

Det er flere grunner til at medlemmer slutter.

Den erfaring jeg har gjennom logens styrkelse og ekspansjon og utviklingsprogrammet, er en sterkere søken etter verdigrunnlaget vårt, hvorfor er jeg en Odd Fellow?. Vårt verdigrunnlag og etikk er vårt sterkeste salgsargument og dette må medlemmene også få oppleve når de er med i våre møter.

Vårt mål er å gjøre medlemmene bedre og menneskekjære. Egenutvikling til det beste for alle mennesker.

Selv om humanitært arbeid er en viktig del lokalt og sentralt, men vi mer enn en humanitær organisasjon. Stor Kapellan Stein Ovesen og Eks HP Roger Grindeland beskriver tanker omkring dette i sin NOFA Rapport nr 2-2022 «Endring er døren til nye mulighetsrom: «Vi som Odd Fellows skal være synlige i verden slik at Ordenens verdier gjenspeiles i vår selvforståelse, videre: vi skal være premissleverandører til alt det flotte arbeidet som offentligheten og frivillige organisasjoner drifter. Vår oppgave er å prege samfunnsutviklingen ved å oppdra våre medlemmer til ansvarsbevisste borgere.»

Vi må ikke melde oss på i en konkurranse i humanitært arbeid i vår søken i å bli mer synlige, men delta i humanitært arbeid som reflekterer vårt verdisyn og bidrar til forståelse for det verdigrunnlag vi ønsker å utvikle våre medlemmer til og gjerne i lokalmiljøet.

Synlighet i lokalmiljøet er viktig, vi kan ha «lokal kafe», 17 mai tog, basar, åpent hus, delta på stand og andre aktiviteter tilpasset det lokalmiljøet en er i. Når man har slike aktiviteter må forarbeidet være på plass. Hva ønsker vi å oppnå ved å stå på eksempelvis på «stand», hvordan gjør vi det, og hvordan følger vi opp de som er interessert? osv. Alle aktiviteter må være forberedt! Hvorfor ikke promotere «Venne-

aften», mer, eksempelvis i sosiale medier?

Det er mulig å ha noen NOFA foredrag åpen for flere slik at de blir kjent med oss.

Ikke vær redd for å tenke nytt utnytt handlingsrommet.

Hvorfor slutter søstre og brødre etter de har fått logens og leirens grader? er det slik at de ikke ser at ordensarbeidet gir de noe mer, eller ikke ser hva de selv kan bidra med i ordensarbeidet i egen loge eller for ordenen? Yngre som jeg har hatt samtaler med er mer enn ivrig i å komme i gang med ordensarbeid, men føler ofte de blir holdt igjen. Dette er kanskje naturlig i og med at vi ønsker en utvikling i «ordensmodenhet», men vi kan ikke vente til de blir overmoden! Det kan også være behov for å utvikle og utdype både «trivselundersøkelsen» og avgangsundersøkelsen» slik at undersøkelsene kan bli til verktøy med konkrete tiltak for å utvikle og forbedre ordensarbeidet.

Gjennom Kunnskapsnevnden og Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon i Storlogen er det utarbeidet og er under utarbeidelse en omfattende «verktøykasse» med brosjyrer, opplæringshefter, utviklingsprogram og utvikling av «idebank» for loge og leir.

Logene må også selv ta ansvar for sin utvikling, søk støtte hos andre loger, samarbeid på tvers har vist seg å være både nyttig og nødvendig. Enhver søster og bror er ansvarlige for å ta vare sine søstre og brødre og utvikling av egen loge og Odd Fellow!

ALLE har ett ansvar!

Det er god rekruttering å beholde søstre og brødre!

Vi rekrutterer ikke bare medlemmer vi rekrutterer ODD FELLOWS

Distrikt nr. 10 – Hedmark og Oppland

Av DSS Else May Frislie og DSS Lars Erik Hermansen

DISTRIKT NR. 10 – HEDMARK OG OPPLAND (Innlandet fylke siden 2020) består av syv Odd Fellow loger og seks Rebekkaloger, samt to vandrelære Odd Fellow leir nr. 10 Østerlen og Rebekkaløir nr. 10 Eidsiva.

Logene befinner seg i Hamar (Odd Fellow loge nr. 35 Heidmork og Odd Fellow loge nr. 59 Herman Anker, samt Rebekkaløge nr. 21 Maud og Rebekkaløge nr. 108 Kirsten Flagstad), Elverum (Odd Fellow loge nr. 130 Eystir), Lillehammer (Odd Fellow nr. loge 63 Anders Sandvig og Rebekkaløge nr. 30 Sigrid Undset), Gjøvik (Odd Fellow loge nr. 37 Voluntas og Odd Fellow loge nr. 99 Petrus Beyer, samt Rebekkaløge nr. 35 Arnica og Rebekkaløge nr. 128 Sarah) og Fagernes (Odd Fellow loge nr. 75 Veritas og Rebekkaløge nr. 53 Gyda). (Kongsvinger som også ligger

i Innlandet fylke hører til Distrikt nr. 25 - Kongsvinger og Romerike.)

At vi to DSSer kjente hverandre allerede «fra barnsben av» som naboer i Brumunddal, gjør vårt samarbeid både naturlig og enkelt. «Daglig kontakt» med epost og telefoner «utveksles over Mjøsa» mellom Hamar og Gjøvik der vi nå bor.

I Distrikt 10 gjøres det mye godt arbeid i loger, leir, Distriktsråd, NOFA Innland, Odd Fellow Sirius Øst, og blant medlemmer enkeltvis. Vi har tro på å informere om dette på tvers av geografi og organisasjon for å vise at vi er mange, står samlet og deler gode erfaringer for oppmerksomhet og inspirasjon. Det gjør vi i «Godt Logeliv», en felles distriktsavis for Odd Fellow loge og Rebekkaløge Distrikt 10, som utgis to ganger årlig, før jul og sommer. I tillegg til å pre-

sentere informasjon på tvers, kan vi to DSS'er også der få orientert samlet fra Storlogen.

DSS og Distriktsrådet er viktige aktører for å samordne felles innsats og vi to DSSer har tro på aktivt å «bruke linjeledelse» gjennom den organisasjonsstruktur vi kjenner i Lov og Forskrift. Derfor inviteres årlig i januar til felles Distriktsrådsmøte med SR, OM og UM for gjennomgang av styringssignaler fra Storlogen og til oppfølging av distriktets egne utfordringer og oppgaver. I 2023 var temaet bruk av Ordenens analyseverktøy og målsetting som grunnlag for ny handlingsplan. Deretter inviterte DSSene i samarbeid med NOFA Innland til åpent møte i februar med SDSS Thorsø Einum og et motivasjonsmøte i mai med Stor Sire Geir Småvik. I 2024 var tema kommu-

nikasjonsstrategi, logenes hjemmesider, aktiviteter i lokalmiljøet og synliggjøring av dette som grunnlag for å bygge omdømme. Det ble presentert eksempler fra loger som har fått til dette i praksis, og organisert gruppearbeid om hvordan vi kan bruke Landssaken til synliggjøring, promotering og grunnlag for rekruttering samtidig som det samles inn penger. Alle logene ble oppfordret til å gjøre tilsvarende gruppearbeid i egne loger for å involvere medlemmene og motivere disse til videre arbeid.

Vi har tro på at aktivitet også utenfor møtene i loge og leir vil spre mer entusiasme og energi. Nedenfor presenteres noe av dette.

«Medmenneskelighet i sentrum, Odd Fellow Sirius Øst 20-års jubileum.

Ved etablering i 2002 av Stråleterapienheten, Sykehuset Innlandet Gjøvik, startet Sirius Øst sin virksomhet som pasientverter med hovedfokus på å være et medmenneske for disse pasientene, og tilby en enkel servering for både pasienter og eventuelt pårørende. I dag deltar alle de 13 logene i Innlandet. Driftsansvarlig setter opp vaktlister og sender disse ut til en kontaktperson i hver loge. Hver loge har ca. 2 vakter pr. måned som verter.

Oddbjørn – bamse i sykebil

Et prosjekt i regi av Rebekkaloge nr. 128 Sarah, med formål å utstyre sykebiler i distriktet med en «kose-bamse» til barn som er involvert i syketransport. Prosjektet startet i 2016. Så langt er det delt ut 3500 bamser med Odd Fellow «bånd» rundt halsen, til trøst for barn som er i en vanskelig akutt-

situasjon. Rebekkaloge nr. 128 Sarah veileder andre distrikter som også ønsker å starte med tilsvarende, og de har et «hårete mål» om å få dette landsdekkende.

Styrkelse og ekspansjon – gjennom engasjement og synliggjøring

I Odd Fellow loge nr. 37 Voluntas prøver de å skape engasjement og stolthet blant brødrene ved å tenke litt nytt. Siste møte i november tok de med seg erfaring fra sin vennskapsloge i Næstved i Danmark. Da inviterte de fire organisasjoner inn i logesalen etter at logen var lukket, for å tildele de en liten pengegave fra logen. Voluntas fikk presentert Odd Fellow for disse organisasjonene og brødrene fikk hørt direkte fra organisasjonene hvordan pengene de gir blir brukt. Alle ble invitert til ettermøte og gikk hjem med et inntrykk av gjestfrihet og varmende vennskap i en Odd Fellow loge.

Felles logetur til Øystese for Rebekkaloge nr. 53 Gyda og Odd Fellow loge nr. 75 Veritas

Etter flere års opphold, bl.a. grunnet pandemien, var det endelig klart for ny tur for våre to loger i Fagernes. Hele 40 deltagere fra begge loger og noen ledsagere fylte opp bussen, også med godt humør og reiselyst. På vegen fra Fagernes til Øystese var det noen stopp undervegs, med påfyll av mat og drikke. Bussturen ble benyttet til informasjon om steder og severdigheter, det hele ble krydret med gode historier og vitser. På kvelden var det invitert til hyggelig festmiddag med gode taler, god mat og hyg-

gelig samvær mellom de to logenes deltagere. Logene opplever dette som en viktig arena for å utvikle både samarbeidet og samholdet mellom Odd Fellow- og Rebekkalogen.

86 patriarker samlet på Lillehammer til Leirslagning og besøk fra Läger nr 7 Kopperberget

OF leir nr. 10 Østerlen hadde høsten 2023 besøk fra 35 patriarker fra sin Vennskapsläger nr 7 Kopperberget fra Falun, Sverige. Til sammen 86 patriarker var samlet på Lillehammer hvor Odd Fellow loge nr. 63 Anders Sandvig var arrangør. Det ble knyttet gode vennskap mellom patriarker og delt gode historier og kunnskap om hvordan svenske og norske loger og leire kan trekke til seg flere medlemmer. Lørdagen ble våre svenske patriarker tatt med på en guidet tur i OL-anleggene på Lillehammer. Etter lunsj i Ordenshuset på Lillehammer satte våre gjester igjen kursen hjem til de svenske skoger.

Odd Fellow Gjøvik stilte med 70 deltagere i Kreftforeningens «Stafett for Livet

Stafetten gjennomføres for de som har- eller har hatt kreft. Odd Fellow stilte lag for 3. gang, i år 9. – 10. september. Stafetten varer i 24 timer og laget var representert med opptil flere deltagere samtidig gjennom hele døgnet. Storrepresentantene fra Rebekkaloge nr. 35 Arnica og

- Startet i 2016
- Gjelder i hele distriktet
- 3500 bamser kr 250.000 +
- Vi veileder mange distrikter
- Et MÅL; landsomfattende

Rebekkaloge nr. 128 Sarah sto for planleggingen og gjennomføringen på vegne av de 70 personene som stilte fra alle fire logene på Gjøvik. På denne måten viser vi oss som Odd Fellows i lokalsamfunnet, samtidig som vi uttrykker vår omsorg og støtte til kreframmede og deres familier.

En hyggelig førjulsaktivitet

De to Rebekkalogene på Hamar vil gjerne gjøre litt hyggelige ting sammen på tvers av logene. En av ideene var å binde krans sammen. I snøvær og vinterstemning gikk søstre fra de to logene løs med hagesakser, pågangsmot og pauser med kaffe og kringle. Resultatene ble supre, alle var meget fornøyde, og de ser fram til

flere hyggelige opplevelser sammen.

«Gubbetreffet» på Gjøvik - Her føles det som om vi er fra en og samme loge»

Hver onsdag samles godt voksne medlemmer i de to Gjøvik logene, Odd Fellow loge nr. 37 Voluntas og Odd Fellow loge nr. 99 Petrus Beyer til en hyggelig sammenkomst på formiddagen. Disse er naturlig nok pensjonister. Normalt møter mellom 22 og 28 brødre. Dette er et tiltak som de har hatt i Gjøvik siden det nye Ordenshuset ble innviet i 1988. Tiltaket er også viktig for brødre som av en eller annen grunn ikke møter på våre faste logemøter. Det kan være alder eller andre årsaker. Her kommer

de likevel, da dette ikke krever noe antrekk og heller ikke varer så lenge. På den måten føler de at de holder kontakt med logen. Et viktig tiltak for disse brødrene og for å hindre utmelding.

NOFA Innland gjennom fire år

Siden etableringen i 2020, har NOFA Innland opplevd en flott medlemsvekst fra 13 til 43. Gjennom prosjekter om ledelse, etikk og historie berikes distriktet, ved at engasjerte medlemmer fra alle loger har deltatt i prosjektarbeid, møter med SDSS, SS, årbøker, DGOM og Symposier. Gjennom å erverve kunnskap har de gitt kraft til egne loger. I studie av logenes og Ordenens historie har de dykket ned i våre røtter for å forstå vår egen betydning og hvordan vi kan forme en enda mer meningsfull fremtid. Gjennom etisk utvikling, styrkes selve fundamentet for Ordenens eksistens og oppgave. Gode prosjekter, foredrag, refleksjoner og åpne møter, gir eksempler, bilder og knagger for bedre å forstå verdigrunnlaget. Lederutvikling gjennom deltagelse i DGOM kull 4 og kull 5 har styrket logenes ledelse. NOFA Innland har blitt en møteplass med mål å inspirere, lære og dele kunnskap for å gjøre Odd Fellow Ordenen og samfunnet vårt enda bedre.

IT-verktøy i Odd Fellow

Av SDSS Espen Rud for IT

■ *En balansegang mellom kompetanse, økonomi, og medlemsforventninger*

I en verden som blir stadig mer digitalisert, står Odd Fellow Ordenen overfor en rekke utfordringer knyttet til innføring, tilpassing og videreutvikling av IT verktøy. Disse utfordringene strekker seg fra den varierende IT-kompetansen blant oss, til begrensede økonomiske ressurser og et bredt spekter av forventninger til teknologibruk. Som en frivillig drevet organisasjon som

setter fellesskap og samhold høyt, er det viktig å finne en balanse som tilfredsstillende begge ender av spekteret. Da kan IT-verktøy være med på å opprettholde samholdet og skape engasjement blant medlemmene.

Variabel kompetanse og forventning

En av de store utfordringene vi står overfor er den variable IT-kompe-

tansen blant medlemmene, sammen med veldig forskjellige forventninger til teknologibruk. På den ene siden har vi medlemmer som er helt i forkant av teknologien og ønsker å se en raskere adopsjon av digitale verktøy for å forbedre kommunikasjon og effektivitet. På den andre siden har vi medlemmer som er mindre komfortable med ny teknologi og foretrekker å opprettholde

tradisjonelle kommunikasjonstoder. Denne variasjonen i kompetanse og forventninger skaper en unik utfordring, spesielt når det gjelder å ta i bruk og gjennomføre opplæring i nye og eksisterende

IT-verktøy. Det kreves en balanse som ikke bare fremmer teknologisk fremskritt, men også respekterer og imøtekommer de ulike behovene og komfortnivåene blant våre medlemmer.

Begrensede ressurser

Med begrensede økonomiske midler står vi foran utfordringen med å velge og ta i bruk IT-verktøy som både er kostnadseffektive og verdifulle for vår drift. Innkjøp av lisenser, vedlikehold av systemer,

og opplæring krever investeringer som må balanseres nøye mot våre økonomiske rammer. Ett eksempel på dette er lisensen vi tidligere fikk gratis av Microsoft som nå har en kostnad. Dersom forslaget om økt støtte til IT fra enhetene ikke ble godkjent måtte vi ha kuttet ned på hvor mange som får tilgang. Mye av arbeidet med IT skjer på frivillig basis, ofte ved siden av vanlig jobb, noe som kan begrense hastigheten på implementering og oppdatering av systemer. Dette kompliseres ytterligere av at vi bytter embedskollegier annethvert år noe som medfører en kontinuerlig syklus av opplæring og brukerstøtte. Disse faktorene stiller krav til å finne kostnadseffektive løsninger og å utvikle en robust opplæringsstruktur som er tilpasset vår orden.

Veien fremover

Når vi ser på IT i vår Orden så er det to løp, det ene er det vi må gjøre i nær fremtid og som har relativt lav kostnad, det andre er det som ligger mye lengre frem som kan kreve mye planlegging og som har høy kostnad.

Eksempler på hva vi ser på nå i nær fremtid er:

Utvidet bruk av den funksjonaliteten vi har i løsningene fra Microsoft som lagring av dokumenter og informasjon for embedskollegiene slik at disse enkelt overføres fra periode til periode.

TeamUP, en kalender som benyttes av flere og flere distrikter for å tilgjengeliggjøre møteplanen til medlemmene. Her har vi jobbet mot produsenten og fått til en avtale hvor

vi står for oversettelse til norsk versjon av deres grensesnitt mot at vi får 50% avslag på lisensprisen.

Ny versjon av systemet som oddfellow.no ligger på, her skal det sikres at alt fungerer som det skal, samtidig som grensesnittet som Heroldene benytter for å oppdatere og legge inn informasjon er endret. Her skal det tilpasses med formål om å forenkle bruken og brukerveiledninger må oppdateres.

Når vi skal legge planer og strategier for IT i fremtiden må vi adressere utfordringene jeg har belyst over slik at vi kan sikre at vi ikke bare holder tritt med den digitale tidsalderen, men også fortsetter å blomstre som et fellesskap dedikert til våre kjerneverdier.

DE TRE KJEDE LEDD

De Tre Kjedeledd vil endre noe på utgivelsene framover. 2 nummer vil kun bli laget i digital versjon og legges ut på portalen www.oddfellow.no

2 nummer vil fortsatt bli distribuert i posten som nå.

De som IKKE ønsker å motta DTK i posten overhode, kan melde dette i en epost til helle@oddfellow.no

Denne endringen blir innført fra og med nr 3/2024.

Sommernummeret og julenummeret vil bli trykket og sendt ut. De to øvrige vil fra høsten av bli lagt ut på portalen, www.oddfellow.no

Verden i dag er full av krig og lidelser

Av Elfrid Moe Nielsen str. Stor Kapellan

■ **Det er så mange kriger og kriser at den ene kommer i skyggen av den andre. Det er hjerterått å være vitne til og hvor er medmenneskeligheten og barmhjertigheten nå.**

tung tids tale by Pixabay

Man kan miste både troen og håpet og kjenne på mismotet, det blir så uendelig stort og omfattende. Det er nesten så man ikke får puste. Da er det viktig å ikke lukke øynene for all urett som skjer, man kan stå opp mot og motsi all ondskap og urettferdighet. La ikke uretten få det siste ordet. Jeg kom over dette diktet av Haldis Moren Vesaas som hun skrev i 1945 og som forteller oss noe om nestekjærlighet og at man skal dele sin lykke med andre. Diktet Tung tids tale, er på ny blitt veldig aktuelt.

Tung tids tale av Haldis Moren Vesaas

*Det heiter ikkje: eg – no lenger.
Heretter heiter det: vi.
Eig du lykka så er ho ikkje lenger berre di.
Alt det som bror din kan ta imot
av lykka di, må du gi.*

*Alt du kan løfte av børa til bror din,
må du ta på deg.
Det er mange ikring deg som frys,
ver du eit bål, strål varme ifrå deg!
Hender finn hender, herd stør herd,*

*barm slår varmt imot barm.
Det hjelper da litt, nokre få forfrosne
at du er varm!*

Så enkelt er det, og så vanskelig. Hvordan kan jeg varme noen få forfrosne – være et bål som stråler varme i fra meg? For å kunne stråle varme må vi ha varme, og for å dele lykke må man kjenne lykken. Jeg tror vi må begynne med å verdsette og være takknemlige for det vi har fått i livet. Jeg kan stå opp hver morgen med en kropp som fungerer sånn

tung tids tale 2 by Pixabay

noenlunde, jeg vet at vi har mat på bordet og tak over hodet, jeg har noe meningsfylt å fylle dagen med og har mennesker i livet mitt som betyr noe. Jeg har all verden å være takknemlig for. Derfor må vi slutte å klage på alle bagateller som i det store bildet ikke betyr noen verdens ting. Jeg tror vi blir så opptatt av klagingen at vi glemmer å kjenne på lykken. Det er viktig å sette pris på de små tingene i hverdagen som gjør deg glad; et smil fra en du møter på gata, at sola skinner en lørdag man har fri og ikke minst at man våkner til en ny dag. I stedet for å grave seg ned i det som er vanskelig og negativt må vi lete etter og finne det gode og positive. Løfte blikket og se utover, man kan ikke se andre hvis man kun ser sin egen nese.

Denne hverdagslykken kan vi dele med andre. Være vennlige mot de man møter på sin vei, gi et smil og en hyggelig kommentar, ta alt i beste mening og tenke godt om mennesker. Først da ser man sine medmennesker og kan vise nestekjærlighet overfor andre som trenger det.

Men hva får man igjen for det? Er

det ikke enklere å bare snu seg bort? Har jeg noen forpliktelser overfor en tilfeldig person som krysser min vei. Hvorfor skal jeg hjelpe? Det må vel være noen andre som kan gjøre det. Jeg har nok med meg selv og mine problemer. Det lille jeg kan bidra med betyr vel ingenting i alt det fæle som skjer nå. Det er da vi skal huske på bilde av den barmhjertige samaritanen og tenke en bror i nød. Gjøre som samaritanen, hjelpe en ukjent fordi han trenger hjelp akkurat nå. Det trenger ikke være så stort. Ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre noe. Det heter seg at man ser ikke skogen for bare trær. I den tiden vi lever nå, må man klare å se hvert enkelt tre og ikke bare hele skogen. Skogen blir så overveldende og uframkommelig for oss. Det finnes alltid et medmenneske som har det vanskeligere enn oss og som trenger en god gjerning. Logen lærer oss å bli mer menneskekjærlige, styrke følelsen av allment søsterskaps forpliktelser i nestekjærlighetens tjeneste. Thomas Wildey stilte et ganske enkelt, men viktig spørsmål for to hundre år siden, What can I do for you? Det er så enkelt som å løfte blikket

og se seg rundt. Alle mennesker er søsken og vi hjelper og støtter søsken som trenger en tjeneste. Det betyr jo at den tilfeldige personen faktisk er en bror eller søster.

Jeg tror faktisk at man må trenes i å sette andres ve og vel foran sitt eget. Vi er heldige, vi får etisk påfyll hver gang vi er til stede på et logemøte eller en leirslagning. Idealene våre er høye og vi er langt fra oppfyllelsen, men vi blir bedre og mer menneskekjærlige ved å ta til oss og prøve å forstå Ordenens lære. Det å gjøre noe godt for andre mennesker det gir deg mer tilbake. Man får mer enn man gir. Det gagnar deg mer enn gullet. Det beriker våre liv, ikke med gull, men med glede.

Hvorfor skal ikke jeg hjelpe når jeg har tid, ressurser og mulighet. Det er egentlig ikke så vanskelig når man først har bestemt seg. Det eneste man trenger for å være barmhjertig er et øre som hører, et øye som ser og et hjerte som føler.

Jeg skal forsøke å være et bål for andre og dele av min egen hverdagslykke i en tung tid.

Samling i NOFA Møre og Romsdal i Ålesund 4. november 2023

Av Ragnhild Naas, rådsmedlem NOFA M&R

5.november 2023 avholdt NOFA Møre og Romsdal et møte for søstre og brødre i Odd Fellow sine lokaler i Keiser Willhelms gate nr 25 i Ålesund. Vi ble tatt godt imot, og fikk servert kaffe i salongen der vi fikk mulighet til å snakke med logesøsken fra andre loger og leire mens vi ventet på at det offisielle programmet skulle starte.

92 søstre og brødre fra distrikt 4 og 18 ble så høytidelig ført inn i salen i to rekker av DSS Anna Tominska, Distrikt 4 og DSS Steinulf Grøvik, Distrikt 4.

Lillian Nicolaisen, DSS i distrikt 18 og leder i NOFA Møre og Romsdal, ønsket så 92 søstre og brødre velkommen til dagens møte. Hun startet med å fortelle om formålet med NOFA og NOFA M&R som pr dags dato har 43 godkjente prosjekt. Hun fortalte videre hvordan en går frem for å bli medlem, hva som legges i symbolet og tankesmiebegrepet før hun beskrev de ulike prosjekttyper som er ønsket flere av i tiden fremover. Hun avsluttes med å ønske alle velkommen til neste års symposium i Molde 14-16 juni.

Vi gikk så over til dagens høydepunkt, fremføringen av middelalderstykket «Birgitta kommer». Stykket er

skrevet av bror Finn Ellingsen som var medlem av Loge nr. 10 St Halvard, teolog og lektor innen norsk og religion. Hans interesse for historie og dramatik, - sammen med hans skapende evne, resulterte i flere spill, blant annet «Birgitta kommer». 14 søstre er med i oppsettingen, og i tillegg kommer regissør, påklederske og sufflører som alle har lagt ned

et imponerende antall timer for å få dette til.

Stykket handler om hjemkomsten til nonnen Birgitta Birgersdatter som døde under morgenmessen i Roma i 1374, 70 år gammel.

Den hellige Birgitta grunnla Birgittaordenen og var en religiøs forfatter. Over 700 visjoner og syner skrev hun ned i fire store bind på 1 400 sider, kalt Revelationes celestes, «himmelske åpenbaringer». Hun ble kanonisert i 1391 av Pave Bonifatius IX. Spillet forteller om en episode som utspant seg i Vaversunda kirka om morgenen 4. juli i 1374, når en sorgtung Priorinne og hennes fire nonner som sammen med den foreldreløse leksøster Blåklint ventet på at kisten fra Roma skulle komme innom på sin ferd til gravplassen.

Skuespillere fra Rebekkaloge nr. 34 Liv og Rebekkaloge nr. 6t Veronika satte oss inn i stemningen fra den tidens klosterliv. Iført tidsriktige kostymer fremførte de tekstene korrekt og med innlevelse. En blind gammel kone kalt Anna blir så ført inn. Hun kan fortelle om en drøm hun har hatt; det vil skje et mirakel når kisten med Birgitta kommer. Dette gjorde nonnene både opprømte og engs-

telige og vi blir vitne til flere hendelser som til slutt endte med at leksøster Blåklint ble gjenforent med sin mor Prostinnen, som ble frastjålet sitt nyfødte barn for mange år siden. Kisten ble så ført videre til sin gravplass i Vadstena under vakker salmesang.

Rørt av stykket og spillernes inderlige fremføring, ble så søstre og brødre ført inn i den ærverdige Krystallsalen, der vi fikk servert deilig sunnmørsk Brennsnut, kaffe og kaker etter å ha fått vakker pianomusikk fremført av Åse-Lill. Etter at det gode søskenmåltidet var fortært og

DSS Anna Tominska hadde takket for måltidet drog vi så hjem, tilfreds med påfyll både i kropp og sjel.

Vi minner også om Symposiet i Molde 14.-16.juni 2024 med påmeldingsfrist 1.april 2024. Hjertelig velkommen til fine akademidager i Molde.

En spesiell Veteranjuvel tildeling i Stavanger

Torsdag den 14 september 2023, fikk søster Bodil Nærland Bjørnsen tildelt sin 25 års veteranjuvel i Rebekkaloge nr.12 Elisabeth.

Hennes søster Anne Jorunn Nærland er overmester i denne Rebekkaloge nr. 12 Elisabeth. Juvelen ble tildelt av Storrepresentant Frøydis Berggraf.

Til stede var hennes mann bror Erling Bjørnsen fra Odd Fellow loge nr. 5 Vesterlen, mor til veteranjuvel og OM søster Bjørg Olaus Nærland fra Rebekkaloge nr.123 Katarina var også tilstede.

Det ble mange fine taler og lykkeønskninger videre. Hennes søster (OM) holdt en minnerik tale for sin søster søster som de kaller hverandre.

Middagen ble avsluttet av mor som gratulerte sin datter, og avsluttet med takk for maten tale.

Alle søstrene samt en bror bidro til at det ble en flott og minnerik kveld.

HM Kongens nyttårstale ved årsskifte var en tale som kunne vært skrevet for oss i Odd Fellow Ordenen. Derfor gjengir vi den i sin helhet.

HM Kong Harald V

Nyttårstalen 2023

Hans Majestet Kong Haralds tale nyttårsaften 2023.

Usynlige hender leier oss, skriver Jon Fosse, vår egen nobelprisvinner i litteratur, i et av diktene sine. Disse usynlige hendene kan være så mye forskjellige: Kjærlighet, vennskap, en gudstro, vilje, håp.

Vi trenger alle noen usynlige hender. Og mange av oss trenger dem litt ekstra nå. Både her hjemme og i verden rundt oss.

I kveld vil jeg oppfordre til å tenne lys.

Et lys for alle som lider i kriger og konflikter.

Et lys for mennesker vi savner.

Og et lys for håp.

Håp om at en bedre verden, der vi alle kan leve i frihet og fred med hverandre, må være mulig. Håp om at det som er vanskelig i livene våre må bli litt lettere å leve med.

For meg ligger det et trassig håp i dette ene ordet: Vi.

Vi er et lite, men romslig og vakkert ord. For vi, det favner oss alle. Det er det motsatte av oss og dem. Det motsatte av å sette hverandre i bås.

Sammen bidrar vi til å skape et godt miljø på skolen, på arbeidsplassen og i nærmiljøet vårt. Sammen har vi blitt enige om at i Norge skal vi ta vare på hverandre, sånn at vi alle har mulighet både til å gi og å ta imot i løpet av livet. Sammen skaper vi forståelse for rett og galt så vi kan oppføre oss ordentlig mot hverandre og ta vare på tilliten mellom oss.

For å få til dette fellesskapet på ekte trenger vi

Å lytte

Å snakke sant om virkeligheten

Å være tålmodig.

Jeg har stor tro på det å lytte. Å lytte gir håp om et fellesskap med plass til alle. For det kan skje noe litt magisk når vi faktisk lytter til hverandre.

Vi blir sett.

Vi blir tatt på alvor.

Vi retter oss i ryggen.

Det er nesten for enkelt og godt til å være sant! Og det er noe vi alle kan få til.

Det bekymrer meg at en del unge, men også eldre i Norge i dag ikke føler seg sett, forstått og regnet med. Jeg er redd det vil skape sinne og frustrasjon som kan skade fellesskapet vårt.

Til hver og én av dere vil jeg si: Jeg vet ikke hvordan det er å være deg. Men jeg vil veldig gjerne forstå. Hold fast ved at du er et helt menneske på godt og vondt, som alle andre – spesielt når andre glemmer å minne deg på det.

Ta imot hjelp når du trenger det.

Og vær til hjelp for andre når du kan.

Jeg håper du kjenner at usynlige hender leier deg. Kanskje ikke alltid. Men at du har noe eller noen som gir deg styrke og håp. Husk at du har en stemme. Bruk den når du klarer!

Å lytte henger sammen med det å snakke sant om det som har skjedd, og erkjenne hverandres virkelighet.

Det var også en forutsetning for Sannhets- og forsoningskommissionens arbeid, som ble lagt frem i sommer. Der ble rystende historier fortalt om uretten som er begått mot samer, kvener og skogfinner gjennom den brutale fornorskningspolitikken – som pågikk fra rundt 1850 til langt opp mot vår tid.

Mennesker ble fratatt språket sitt, kulturen sin, selvtiliten og identiteten sin. For noen gikk det på livet løs.

Og alt dette ble gjort i nasjonsbyggingens tegn – i et Norge som den gang selv trengte å bygge selvtilitt som nasjon etter 400 år med dansk styre. Fornorskningen ble et tap for oss alle.

Et tap av en kulturell rikdom som hørte – ja hører hjemme – i vårt eget land. Å se med åpne øyne på hva som faktisk har skjedd er avgjørende for forsoningsarbeidet som nå må følge i kjølvannet av den viktige rapporten.

Dette gjelder også for andre forhold i livet – og i konflikter i verden rundt oss. Vi må erkjenne hva som har skjedd, hva som ikke kan gjøres om. Og hva vi har å bygge videre på sammen – tross alt.

Å lytte, og å snakke ærlig tror jeg altså er avgjørende for et fellesskap. Og så trenger vi den vanskelige tålmodigheten.

Jeg har levd lenge nok til å ha erfart at ting tar tid. Både i samfunnet, mellom mennesker, og i oss selv. Veldig mye av varig verdi har ingen kvikkfiks. Det har tatt oss generasjoner å bygge det samfunnet vi i dag kjenner som vårt, som vi er stolte av, og føler oss hjemme i.

Et fundament i samfunnsbyggingen handler om hvor rustet vi er som folk og nasjon til å møte farer og trusler. Både indre og ytre. Vårt viktigste vern er et robust og utholdende folk som tåler en trøkk.

Vi kan ikke ta fred og frihet, ressurser og fellesgoder for gitt. Vi må stå vakt! Norges beredskap er, når det kommer til stykket, summen av den enkeltes motstandskraft.

Denne positive kraften bygger vi på hele tiden gjennom gode fellesskap. Gjennom sterke lokalsamfunn. Gjennom å stille opp for hverandre, i troen på at det finnes et felles beste. Det gir meg stort håp, for dette er noe vi alle kan være med på. Både med usynlige og virksomme hender.

Men så er det områder der det siste vi trenger er mer tålmodighet.

Mange unge skriver til meg og uttrykker bekymring for at det ikke gjøres nok for å ta vare på naturen og jorda vår. Unge er i ferd med å gi opp voksne som ikke tar kraftige nok grep, og ikke fort nok. Jeg deler de unges bekymring, og deres utålmodighet. Håpet er at de nye målene verdens ledere har satt må bli fulgt av handling.

Vi trenger nå alles utålmodighet før tiden renner ut for oss. Dette kan jeg ikke uttrykke sterkt nok.

Kjære alle sammen,

Når det er kaldt og mørkt, er det viktig å huske på all varmen, styrken og den gode viljen som vi mennesker deler med hverandre i det daglige.

Det naturlige for oss er å hjelpe hverandre. Å trøste. Å dele. Vi må verne om denne gode gnisten i oss selv.

For dette er oss, dette er vi. Mitt nyttårshåp er at vi skal være de usynlige hendene som leier hverandre.

Godt nytt år!

Vårt Advokatfirma tilbyr Odd Fellow-medlemmer over hele landet bistand til

- Utarbeidelse av fremtidsfullmakt
- Arveplanlegging, testamentbistand
- Bistand til gjennomføring av skifte (dødsbo eller ektefelleskifte)
- Virksomhetsoverdragelse og generasjonsskifte
- Eiendomsoverdragelse og oppgjørshåndtering
- Opprettelse av stiftelse / legat

**Ordensmedlemmer gis 25% rabatt.
Vi gir også fast pris på en rekke typer oppdrag**

Advokatfirmaet har for øvrig full fagkrets, og tilbyr kompetent bistand på de aller fleste fagfelt. Se vår internettside www.rekve-pleym.no

Kontaktperson for Odd Fellows: advokat/partner Gunnar Kvamme, epost: kvamme@advrp.no

ADVOKATFIRMAET

REKVE PLEYM

Advokatfirmaet Rekve Pleym & Co DA
Roald Amundsens plass 1, 9008 Tromsø, Norway
Tlf. (+47) 777 51 200 | Web www.rekve-pleym.no

Hvem var du? Hva gjorde du?

Av SDSS Kjell-Henrik Hendrichs

Da Norsk Odd Fellow Akademi ble stiftet i 2011 var noe av det første som ble gjort å stimulere loger, leire og distrikter til å skrive sine historiske beretninger. Dette har lyktes svært bra. Fra hele landet er det godkjent en positiv flom av prosjekter for loge- og leirhistorier. For at disse arbeidene skulle få et mest mulig verdifullt innhold og en mer enhetlig form, fikk NOFA utarbeidet en skriftlig, profesjonell veileder for historieskrivning. Lokalhistoriene er med på å gi en helt ny og unik bredde og dybde i Odd Fellow Ordenens samlede historie.

Dette er viktig for vår selvforståelse og historiske hukommelse.

Men hva med menneskene?

Det er lov å si det rett ut og uten omsvøp! Odd Fellow Ordenen har en skrikende mangel på biografier. Selv når det gjelder Ordenens ledere opp gjennom tidene, mangler vi biografier. Det gjelder i åpenbar grad tidligere Stor Sireer, og det gjelder Rådspresidentene. I mitt arbeide med de tre bind av Ordenshistorien, er jeg blitt svært klar over denne mangelen. Jeg vet ikke hvor mange ganger – de er nesten utelleglige

– jeg har stanset opp og tenkt for meg selv: «Denne Stor Siren – eller Rådspresidenten – skulle jeg ha betalt mye for en par timers samtale med!» Stor Sireer og Rådspresidenter har gjennom skjellsettende beslutninger vært med på å forme retningen på Ordenens utvikling gjennom tiår etter tiår, og på godt og ondt. Men vi kjenner dem ikke, verken når det gjelder deres livsløp eller hva de tenkte. Bare unntaksvis har de skrevet noe om hva de tenkte og hvilke argumenter som de la til grunn for sine avgjørelser. Det er en alvorlig mangel for alle dem som skal være med å ta

fremtidige beslutninger. Manglende historisk forståelse åpner lett for å gjøre fremtidige feilslutninger.

De stumme portretter!

Jeg vil tro at alle som kommer inn i et Ordenshus blir slått av de mange portretter som henger på veggene. I et litt eldre Ordenshus med flere loger, er faktisk mengden portretter ganske overveldende. Men begynner du å spørre hvem alle disse Overmestrene er, stanser informasjonsstrømmen så godt som helt. Derfor har jeg tatt meg den frihet å kalle alle disse radene med fotograferte Overmestrene for «de stumme portretter». På den annen side får vi som reiser fra Ordenshus til Ordenshus, og fra loge til loge, ofte fortalt morsomme og informative anekdoter om tidligere Ordensmedlemmer. Det lever altså en fortellertradisjon i Ordenen som ikke er blitt nedfelt skriftlig. Nå må det tas et kraftig skippertak for å få samlet biografisk stoff om flest mulige av våre forgjengere.

Det finnes tilløp til skriftlige portretter.

Fra jeg ble redaktør for Ordenens tidsskrift i 1996, var jeg oppsatt av å få

frem skriftlige portretter fra en rekke personer fra hele landet. Jeg forhørte meg hos Stor Sirene og i distriktene. Gjennom «De Tre Kjedeled» har jeg gjennom årene hatt intervjuer med mer enn hundre Odd Fellow søstre og brødre fra hele landet. For meg har dette vært noe av det mest lærerike jeg har gjort i mitt ordensliv. For alle som er interessert i «levd liv», er disse intervjuene å anbefale. Etter avtale med Eks Stor Sire Morten Buan startet jeg også med å intervjuer alle nyvalgte Stor Sire i de europeiske Odd Fellow landene. Dette ga de norske lesere god innføring om Odd Fellow Ordenen i Europa. Samlingen intervjuer ble så populær at disse intervjuene ble oversatt til engelsk og utgitt samlet i et eget hefte. Disse portrettene tok i all hovedsak utgangspunkt i hva den enkelte Stor Sire hadde gjort som ordensmedlem. De kommende biografier må også ha med familiebakgrunn, kulturell bakgrunn, yrkesmessige perspektiver i tillegg til hva vedkommende har fått ut av sitt Ordensmedlemsskap og har bidratt med.

Hvem bør det skrives biografier om?

Egentlig bør det skrives så mange

biografier som mulig. Er du medlem av en loge – og det er jo alle – så bidrar du også til logen på en eller annen måte. Det er lett å se seg blind på embedstoler, embeder og posisjoner. Men uten søstre og brødre som fyller våre logesaler, er egentlig arbeidet både nytteløst og fåfengt. Det ligger i kortene at Overmestrene får en sentral posisjon i en loge. Overmester vil uansett også måtte legge ned mye arbeid. For mitt eget vedkommende har jeg laget meg et begrep – de embedsløse helter – som jeg oppdager i så godt om alle loger jeg har besøkt. Det er de som verken har ønsket eller søkt etter noe embede. Men de har vist en særdeles stor evne til å leve ut Ordenens verdier i sine liv. De blir ofte stående som levende forbilder for både unge og gamle. Dette er et fenomen som vi finner i alle organisasjoner. Og så er det alle dem som «er der, men ikke synes». Det er alle dem som gjør de usynlige gjerninger, som støtter opp når noe svikter, og som gjør de «usynlige jobbene». Når man begynner å se etter, er det kanskje en større utfordring å begrense antall biografier i en loge, enn å fylle en kvote.

Hvordan arbeider man med en biografi?

På samme måte som det er laget en skriftlig veileder for å skrive logehistorier, er det laget en skriftlig veileder for å skrive ordensbiografier. I tillegg vil man få en personlig veileder som vil være en person som har innsikt og gjerne erfaring i denne type prosesser. I dette arbeidet er det også viktig at man dokumenterer sine kilder, muntlige som skriftlige. I vår moderne tid er også en god billedbruk svært støttende for det skriftlige materialet. For den som gir seg i kast med et slikt arbeid, vil det alltid komme en bonus. Bonus i et slikt arbeid er at du får innsikter som du kanskje ikke visste om fantes. Nye sider ved logens liv og virke dukker opp. Spennende fortelling kan dras frem til glede for nye generasjoner. Og det kan stimulere til at logens identitet og «personlighet» blir kjent og gjenopplevet, og dermed danne grunnlag for nye vekst.

Nytt fra Kunnskapsnevnden

Av SDSS Per Arild Nesje

Utviklingsprogrammet er oppdatert igjen

Denne gangen er det heftet “Utviklingsprogram for Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon” som er oppdatert. Dette er det styrende dokumentet som understøtter forskriften for medlemmene i Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon.

Dokumentet ligger i OM/HM/HP portalen og det kan kjøpes fra Odd Fellow utstyr.

Selv om det i hovedsak er power-point presentasjonene for den enkelte grad som nå benyttes i kursingen av medlemmer med ny grad, så er heftet til god hjelp for medlemmene i Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon.

Utviklingsprogram for Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon inneholder basis informasjon om:

- Forskrift for Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon

- Forpliktelseserklæringen
- Informasjon om hvordan Utviklingsprogrammet er bygd opp og hvordan det bør brukes
- Informasjon om hva foredragsholderne som leder kursingen i de enkelte gradene må passe på og hvordan de kan best kan formidle innholdet i power-point presentasjonene.

Heftet gir utfyllende informasjon om hvordan man skal forholde seg til nye potensielle medlemmer før de blir innviet og hvem som har ansvaret i denne perioden. Det er også informasjon om verdibærende ordener og hva som er forskjellige på en orden og en organisasjon.

Det er gitt fordypende informasjon for alle grader som gir medlemmene i Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon en god innsikt i gradene og som kan gi større trygghet i arbeidet den enkelte skal gjøre i opplæringen. Her kan den enkelte foredragsholder også velge å ta med seg deler av denne utfyllende informasjonen inn i power-point presentasjonen.

EN DEL AV POWER-POINT PRESENTASJONENE ER OGSÅ REVIDERT

Vi får fremdeles noen tilbakemeldinger fra søstre og brødre på punkter i presentasjonene som er dårlig formulert, feil eller mangelfulle og disse er nå oppdatert pr. 19.02.2024. De reviderte presentasjonene er lagt inn på Odd Fellow nettsiden, www.oddfellow.no For at det skal være enklere for bruk-

erne å se hvor det er gjort endringer er har vi nå lagt inn en fil, på samme område som power-point filene, som viser endringene som er gjort.

- Revisjonsoversikt Utviklingsprogram Rebekka 19.02.2024.pdf
- Revisjonsoversikt Utviklingsprogram Odd Fellow 19.02.2024.pdf

NOEN TILBAKEMELDINGER FRA FOREDRAGSHOLDERNE

Foredragsholderne bruker flere forskjellige løsninger for å formidle informasjonen til medlemmene som har fått sine grader. Det blir brukt lerret/skjerm i logelokalene, noen viser presentasjonen på stor PC skjerm eller TV hjemme eller på andre tilgjengelige steder.

Vi har fått tilbakemelding på at små grupper hjemme med presentasjon på TV, hvor både de som skal kurses, deres faddere og gjerne noen flere fra Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon blir invitert, gir svært gode resultater.

Det er lett å ta ordet, diskusjonen går bra og det sosiale samholdet mellom alle i gruppen styrkes. Det anbefales flere å forsøke dette der hvor det er mulig.

Teams kan selvfølgelig også brukes, noe som kan være hensiktsmessig der hvor det er vanskelig å samle de som skal være med, kanskje på grunn av lang reisevei.

Det som går igjen i tilbakemeldingene er at det er helt vesentlig at foredragsholder forbereder seg godt og gjør seg kjent med innholdet i presentasjonen, legger inn den rituelle informasjonen som ikke skal deles skriftlig og gjerne lager sin egen stil på foredraget.

Revisjonsoversikt Utviklingsprogram Rebekka 19.02.2024

Dato	Utviklingsprogram	Hva er endret
24.11.2023	Etter Troskapsgraden	Slide 22, plassering av CM assistenter i salen.
19.02.2024	Etter Troskapsgraden	Slide 24, Tekst om Det allseende øye er oppdatert. Slide 58 og 61, tekst om tegn oppdatert.
19.02.2024	Etter DGVG	Slide 16 og 19, tekst om tegn oppdatert.
19.02.2024	Etter DEKG	Slide 31, Tekst om NOFA er oppdatert. Slide 13 og 18, tekst om tegn oppdatert.
19.02.2024	Etter DHSG	Slide 13 og 16, tekst om tegn oppdatert.
19.02.2024	Før opptakelse i leir	Slide 13, tekst om tegn oppdatert.
19.02.2024	Etter Troens grad	Slide 13 og 16, tekst om tegn oppdatert.
19.02.2024	Etter Håpets grad	Slide 15 og 18, tekst om tegn oppdatert.
19.02.2024	Etter Barmhjertighetens grad	Slide 18 og 21, tekst om tegn oppdatert.

Revisjonsoversikt Utviklingsprogram Odd Fellow 19.02.2024

Dato	Utviklingsprogram	Hva er endret
19.02.2024	Etter Troskapsgraden	Slide 22, Tekst om Det allseende øye er oppdatert.
19.02.2024	Etter DEKG	Slide 36, Tekst om NOFA er oppdatert.

*Trenger du
nytt logo-
eller fest-
antrekk?*

Klassiske og stilsikre

- **krøllfrie jakker** • **under kne skjørt**
  - **lange skjørt** • **kjoler**
- med fargegaranti.

Vi leverer i alle størrelser fra 36 til 52.
Våre antrekk kommer direkte fra importør til en fornuftig pris til kvalitetsbevisste kunder.

Full bytte og returrett.
Omgående levering fra vårt lager på Hamar.

Bestill på www.kvinnelogen.no
24 timers ordreteltelefon:
62 52 86 66

E-post: post@kvinnelogen.no

Post:
Kvinnelogen.no, postboks 6, 2301 Hamar

Bestill på www.kvinnelogen.no

KVINNELOGEN.NO
MARIA- OG REBEKKA-ANTREKK

Kvinnelogen.no drives og eies av TLC. ©2021-2022
TLC All rights reserved. TLC Postboks 6, 2301 HAMAR

Vårt viktigste ritual

Å miste en av sine nærmeste er for mange en overveldende opplevelse. Ingen kan virkelig være forberedt, og når en er midt opp i det blir man bedt om å ta en mengde beslutninger – om begravelse, om seremoni og om praktiske ting som kan virke uvesentlige.

Vi i Jølstad går på jobb hver dag for å hjelpe etterlatte med å ta farvel. Det gjør vi ved å ivareta begravelsesritualet. Noen vil ha det helt enkle og andre ønsker å arrangere en seremoni helt utenom det vanlige.

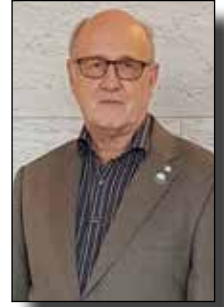
Begravelse er det viktigste ritualet vi har. Den reflekterer menneskets unike verdi. Når noen dør og skal graves, er det vår oppgave å ivareta de etterlatte, og gi dem mulighet til å ta farvel.

Sånn at fortsettelsen kan bli lettere.

JØLSTAD
begravelsesbyrå

jolstad.no

Den første 50-års veteranjuvel i Norge

Museumsbestyrer Jan Arne Flattun Odd Fellow Ordenens Nasjonale Museum og Bibliotek / museet@oddfellow.no

Ved brodermåltidet etter julemøtet i 10.12.1962 ble bror Peter Lura som den første av logebrødrene tildelt 50-års

Veteran-juvel spesielt forarbeidet av bror Victor Tommelstad. Bror Peter Lura ble tatt opp i Ordenen i USA 6. november 1942. Da han

kom tilbake til Norge ble han medlem av Odd Fellow loge nr. 8 Harald Haarfagre.

I forbindelse med tildeling av 50-års Veteranjuvel til bror Ola Fossan Waage og bror Rasmus Eikesdal ble bror Luras juvel

overlevert Storlogen, som i sitt takkeskriv sier: Den er et klenodium og vil få sin plass i utstillingsskapet på Stor Sires kontor. Men nå er vi så heldige å ha den i museet.

ADRESSEENDRING

må meldes til logens Sekretær.

Ønsker du kun å lese De Tre Kjedeledd elektronisk,

meld dette til: oddfellow@oddfellow.no

Da vil du ikke motta papiirutgaven

Juletreffest i Odd Fellows lokaler i Ålesund

Av Eva Vassbotn

Toastmaster br. Oddgeir Sandø ønsker velkommen til en fullsatt Krystallsal

I år bestemte de fem Ålesundslogene at de ville ta opp igjen tradisjonen med å avholde juletreffest i våre ordenslokaler. Dette var en årlig tradisjon i tidligere år, men ble avsluttet rundt ca 2013, da interessen for slike fester var ganske laber.

Det ble opprettet en komite bestående av to personer fra hver av de fem logene på huset, til sammen 10 stk. Vi fikk overta alle notater som Rebekkaloge nr. 6St. Veronikas eks Storrepr. hadde fra juletreffesten i 2012. Med utgangspunkt i denne, planla vi årets happening med stor glede og entusiasme.

Budsjett ble satt opp, innkjøp planlagt og oppgaver fordelt. Tallene våres var ganske så usikre, og det var med stor spenning vi rigget oss til fjerde juledag og åpnet dørene for den første juletreffesten i logelokalene på 10 år. Men det gikk ikke lange tiden før vi kunne senke skuldrene. For inn gjen-

nom dørene strømmet det på med folk, store som små, bestemødre og bestefedre, mammaer og pappaer og mange glade barn med store øyner og forventningsfulle uttrykk i de små fjesene.

Kveldens toastmaster var br. Oddgeir Sandø. Han ønsket alle hjertelig velkommen og orienterte litt om dagens program. Flotte sanghefter lå på bordene i tilfelle de voksne hadde

glemt tekstene på våre kjente julesanger. Fire ungdommer fra Spjelkavik skolekorps spilte for oss, mens glade unger sprang rundt omkring i lokalet og fikk ut litt innstengt energi. Plutselig kom nissefar skridende inn og vandret litt rundt omkring i salen. Hilste på noen av barna og var egentlig bare til stede. Det kilte nok litt ekstra i de små magene over å være så nær selveste Sula-nissen.

Flinke korpsmedlemmer fra Spjelkavik kom og spilte julesanger for oss

Juletrekomiteen serverte kaffe og hjemmebakte julebrødsriver, boller og sveler, samt litt ferdigkjøpt Thekake. Alle barna fikk ei flaske julebrus med sugerør, noe som var stor stas.

Etter maten var det gang rundt jule-treet. Store og små stilte villig opp og trasket i ujamnt tempo rundt vårt flotte juletre. «Så går vi rundt om en ener-bærbusk» og «På låven sitter nissen» var de sangene som satt best i hukom-melsen, men rekkefølgen på versene satt ikke lenger som spikret. Men i løpet av sangen ble det både vasket tøy, strøket og hengt opp, og etter litt tralala så ble det jammen gått til kirke også. Br. Nils Erik Møller underholdt med trivelig julemusikk hele kvelden. På programmet sto både stolleik og stafett for barna, og disse ble gjennomført med stor innlevelse og dyp konsentrasjon, fra både barn og voksne.

Så endelig var det på tide å rope inn nissefar og få sjekket om han hadde funnet gavesekken sin. Og det hadde han. Køen av barn som trippet, skubbet og hoppet nervøst opp og ned foran nissen, var ubeskrivelig. Alle snille barn fikk hver sin pose med godteri, mandarin og en julemann (kakefigur) og dermed var juletre-festen over for denne gang. Arrangementskomiteen ble igjen og fikk ryddet lokalet på rekordtid, og kunne etterpå gå hjem, trette og slitene i bein og armer, men glade og fornøyde, etter en kjempeflott juletre-fest, som vi vil huske helt til neste år.

Tre ringer med barn og voksne rundt det store Loge-jule-treet

Målbevisst forflytning fra stol til stol

Br. Jan Roar Bjørstad leder stafetten med en mandarin på skje

Nissefar med nyfarget, ekte skjegg, hilser på kjekke ungdommer som koser seg på juletreffest

Serviettklype
m/kjedeledd
kr 99,-

Paraply
m/reflekterende kjedeledd
kr 349,-
NYHET!

Sammenleggbar paraply
med stormsikker
konstruksjon.
Paraplyen har automatisk
åpning og lukking.

Sjal Pashmina
i ull/silke
kr 541,-

Rocks telykt
m/de tre kjedeledd
kr 450,-

Feste
for nåler søstre

19 cm
kr 297,-
25 cm
kr 302,-
30 cm
kr 325,-
NYHET!

Odd Fellow Utstyr

Vi har alt du trenger - og mye mer

Venneaften – et viktig verktøy for rekruttering

Av SDSS Britt Eva Haaland Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon

Fellesskap i søstermåltidet.

Vi vet alle at rekruttering er viktig, både for å sikre at Ordenen består og for at vi skal utvikle oss. Venneaften er ett av flere verktøy vi har for å gi informasjon til potensielle medlemmer og gi dem et innblikk i hvordan et liv som ordensmedlem kan være.

For å sikre at gjestene får en opplevelse som best mulig gjenspeiler både Ordenen som helhet og den aktuelle loge man vurderer å bli medlem av, har venneaftenmanualen blitt videreutviklet de siste årene. Det er nå en større valgfrihet i hvordan venneaften gjennomføres slik at man kan velge den varianten som passer best for den enkelte loge.

Det er selvfølgelig viktig at det blir gitt riktig og tilstrekkelig informasjon om Ordenen og dette er ivare tatt i alle variantene i manualen.

Storlogens Nevnd for Styrkelse og

Ekspansjon jobber nå, sammen med søster og bror Stor Kapellan, med et nytt tillegg til manualen. Dette tillegget gir loger som ønsker det en mulighet til å vise noe av hvordan vi jobber med etiske diskusjoner.

Dette vil være et tillegg til den “tradisjonelle” venneaften. Mot slutten av møtet holder Kapellan et etisk innlegg inne i salen. Det legges deretter opp til en kort etisk diskusjon på ettermøtet, knyttet til det temaet Kapellanen har holdt inne i logesalen. Det vil være et forslag til tekst til etisk post og diskusjonsspørsmål som kan brukes på ettermøtet. Det vil også være informasjon om hvor man kan finne ytterligere inspirasjon dersom man ønsker å lage egen tekst og diskusjonsspørsmål.

I manualen vil det også være en beskrivelse av hvordan man bruker dette tillegget og hva som er

viktig å vurdere i forkant. Det er for eksempel viktig at man har tenkt gjennom hvilke tema som egner seg for diskusjon, hvordan man bør dele inn i grupper for diskusjon, om noen søstre/brødre skal ha fått i oppgave å forberede noen tanker for å sikre at ikke diskusjonen stopper opp og hva man skal gjøre dersom diskusjonen tar en uønsket vending.

Husk at det alltid er viktig å vise frem loger og Ordenen på en autentisk måte. Hvis du gjennomfører en venneaften med etisk diskusjon og din loge hverken har tradisjon for etiske diskusjoner eller planer om å gjøre det i fremtiden, er risikoen stor for at eventuelle søkere vil bli skuffet når de kommer inn i logen. Risikoen da er både å miste en søster/bror men også at Ordenen får et rykte om at man ikke lever opp til det man lover.

Uansett hvilken variant av venne-

Det er lov å være blid.

aften man velger, er presentasjonen inne i salen bare én del av venneaften. Det som skjer før man går inn i salen og på ettermøtet vil for de fleste av gjestene ha mye å si for hvorvidt de velger å søke eller ikke.

For at dette skal bli mest mulig vellykket, er det avgjørende at OM og Embedskollegiet har en klar visjon om hva logen er og hvor man vil. Dette må også være godt kommunisert til søstre og brødre i logen. Den enkeltes individuelle opplevelse av logelivet er selvfølgelig viktig og verdifullt å snakke om, men samtidig er det viktig at man har en felles forståelse av en del ting. En måte å håndtere dette på, kan være å ha et arbeidsmøte i forkant av venneaften hvor man diskuterer disse tingene.

Her kan man for eksempel ta opp tema som

- Hva er typiske aktiviteter i vår loge? Er det mye fokus på det etiske arbeidet eller er man mer opptatt av å jobbe med utadrettet arbeid. I så fall - har man et bestemt tema for hvor man ønsker å bidra? Noen loger har f. eks. spesielt fokus på kvinner og barn, å jobbe mot utenforskap eller har spesielle lokale prosjekter som de har tradisjon for å støtte.
- Hva er forventningene til nye søstre/brødre? I en liten loge vil det

sannsynligvis være en større forventning til aktiv involvering enn i en større loge. Hvordan ser man på at noen kanskje har en livssituasjon som gjør at de ikke kan komme på alle møter? Er det en felles forståelse av at det er ok?

- Hvordan ser vi for oss at logen vår ser ut om fem, ti eller tjue år? Hva slags medlemmer har vi da? Er det noe som er endret og hva er det viktig for oss å beholde?

Før venneaften er det også en fordel at søstrene/brødrene har vært aktivt involvert i arbeidet med logens handlingsplan. Hvis denne brukes aktivt som et verktøy, vil medlemmene forhåpentligvis ha god kjennskap til logens planer og hvordan man skal jobbe for å oppfylle Ordenens verdier. Kanskje kan det være lurt å repetere noe av innholdet i handlingsplanen før Venneaften? Eller i alle fall minne søstre/brødre på at de bør ta en titt på den?

Mange medlemmer kan være usikre på hva de har lov til å si om Ordenen og hvordan de kan prate om sitt medlemskap og logelivet. Kanskje kan man bruke litt tid på å snakke om og trene på hvordan man snakke om logen. Hva man kan si og hva man ikke kan snakke om.

Vi vet alle at det å få inn nye søstre

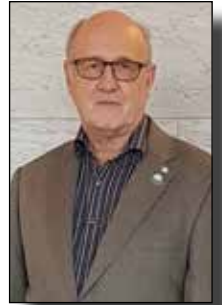
og brødre i den enkelte loge er avgjørende for Ordenen og også viktig for utviklingen i den enkelte loge. Selv om vi trenger nye medlemmer, er det samtidig viktig at denne rekrutteringen skjer på en måte som sikrer at vi får inn medlemmer som har en forståelse for hva det er de sier ja til og som føler at den informasjonen de har fått på forhånd er representativ for det de opplever etter at de har kommet inn i Ordenen. Derfor er arbeidet med venneaften så viktig. Og ikke bare det å sørge for at selve møtet blir bra, men også forarbeidet og oppfølgingen etterpå.

Husk også på at mange potensielle medlemmer kan trenge mer enn ett møte med Ordenen før de bestemmer seg. Tenk igjennom hvilke andre arenaer dere har for å gjøre søkerne kjent med logen. Kanskje dere har nyttårsloge med gjester eller kanskje dere har sosiale arrangementer som også er åpne for ikke-medlemmer.

Arbeid med venneaften og andre måter å jobbe med ekspansjon, er et arbeid som stadig er i utvikling. Det gjøres mye bra arbeid på dette rundt omkring i landet. Dersom du har tanker, erfaringer eller tilbakemeldinger så vil gjerne Storlogens Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon høre om dette. Ta kontakt på sdss.styrkelse@oddfellow.no

Museet har minnebånd brukt i Rebekkaloger og Odd Fellow loger.

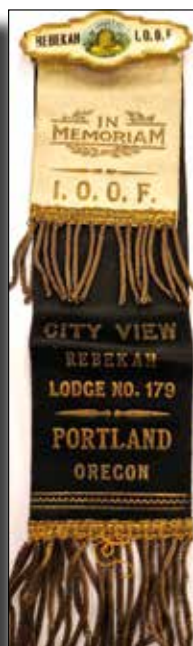
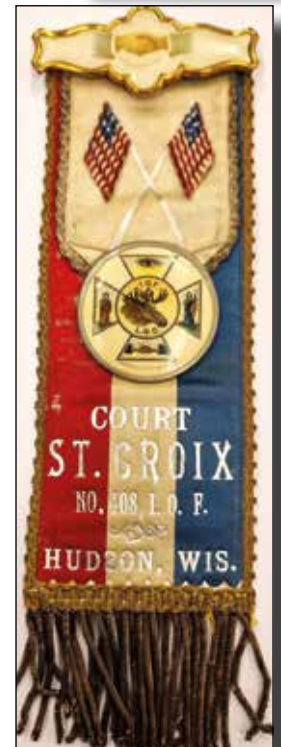
Museumsbestyrer Jan Arne Flattun Odd Fellow Ordenens Nasjonale Museum
og Bibliotek / museet@oddfellow.no

Et Odd Fellows Memorial Ribbon- Minnebånd - er en type bånd som brukes til å minnes minnet om et avdødt medlem av International Order of Odd Fellows (I.O.O.F). Disse båndene har ofte ikoniske symboler for I.O.O.F, for eksempel "håndtrykk"-nålen og det "altseende øye". De er vanligvis svarte og sølvfargede, med ordene "In Memorium" trykt på dem. Båndene kan tas fra hverandre, og noen velger å bare bruke "håndtrykk"-nålen som en måte å vise sin tilknytning til I.O.O.F

Båndene er «reversible», vanligvis med en sølv/rød og en sort side. Sølv/rød siden brukes når man er i logemøter.

Den svarte siden/båndet kan bæres til begravelser, eller enhver sosial sammenkomst etter at en kjær har gått bort for å hedre minnet deres. Å bære mørke farger for å sørge har lenge vært en tradisjon i mange deler av den vestlige verden, spesielt store deler av Europa og Nord-Amerika. Sammenhengen mellom fargen svart med død og tap er århundrer gammel og antas å ha sin opprinnelse under romertiden

Kryssord

Det er en løsningssetning i hvert kryssord som kan sendes inn for premiering.

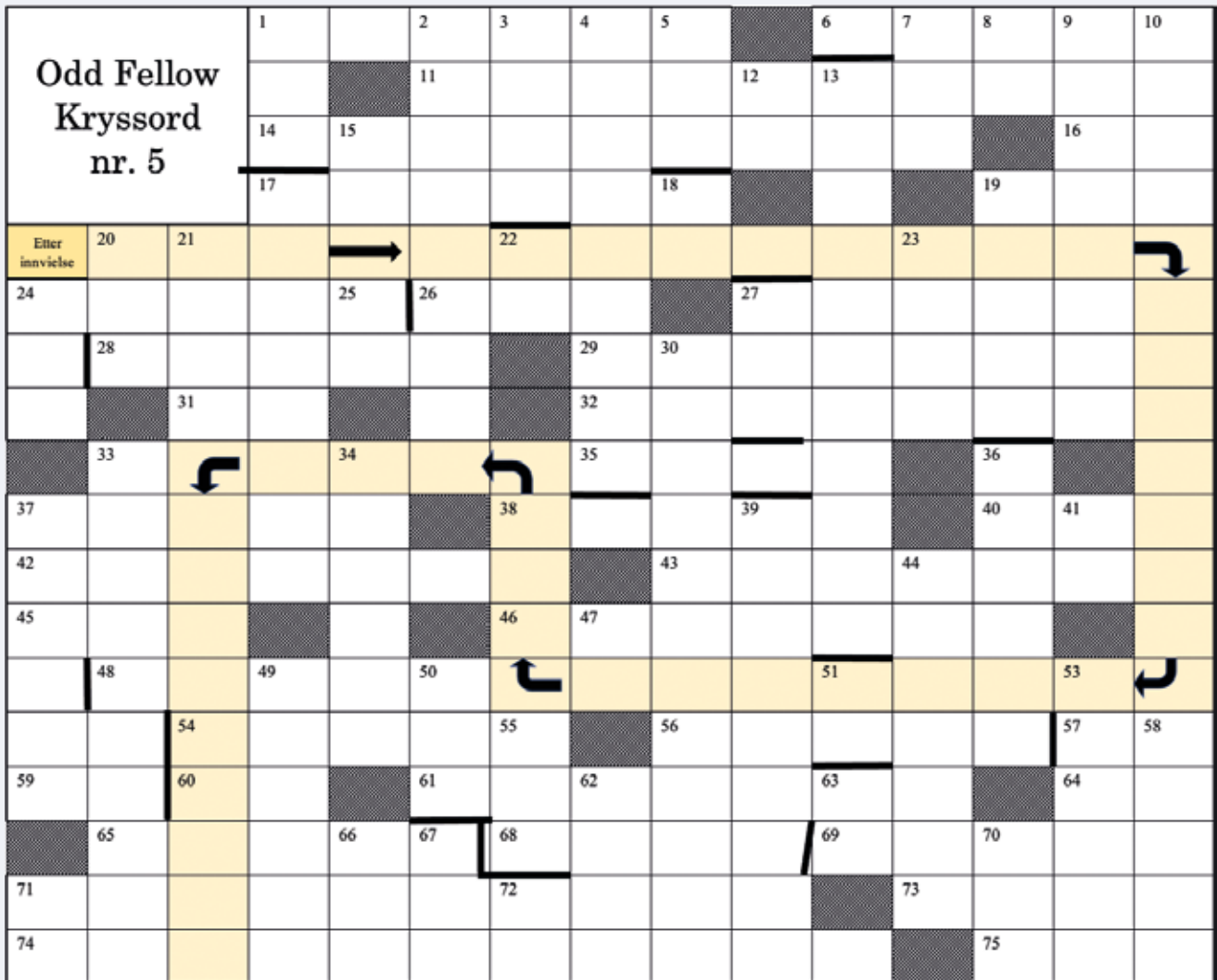
Premiering: Blant riktige løsningssetning trekkes ut en vinner. Premien er en ODD FELLOW PENN.

Frist for innsending er senest 25. mai 2024
 Vinneren trekkes i slutten av måneden.
 Løsning sendes redaktor@oddfellow.no

Odd Fellow Kryssord nr. 4	1	B	2	A	↶	S	3	T	4	Y	5	R	6	E	7	L	8	S	E	
	9	A	B	S		J	10	G	A	11	U	G	I	N	↓					
		R	12	S	E	13	N	E	G	14	A	L		15	L	Y	O			
		16	N	A	N	17	A	N	D	E	L	S	L	18	A	G				
Ordens sak	19	A	K	E	L	E	I	E	R		P		20	E	N	↓				
21	A	N	22	A	L	O	G		23	R	A	24	T	E	25	R		26	N	E
	L		27	G	E	N	O	28	A		29	S	A	L	E	30	M			K
31	L	32	E	33	A	G		34	L	L		35	I	N	S	T	A	36	N	S
37	E	L	D	E	38	S	↑	39	F	40	I	L	A	41	N	T	R	O	P	
↓	42	R	I	N	E	43	L	I	T		44	K	A	L	E	V	A			
45	B	Ø	R	↶	46	N	E	E	↑	47	C	A	M	E	48	R	O	N		
49	A	R		50	B	I	D	R	A		51	E	D	52	D	E	S	S		
53	L	O	54	R	E	L	E	I		55	K	V	A	E			56	I	J	
57	A	S	A	L	E	R			58	M	Å		59	L	60	I	61	M	B	O
N		62	L	G		63	S	64	L	I	P	65	E	S	T	E	I	N		
66	S	67	A	L	I	68	G	69	T	O	L	E	R	E	70	R	E	R		
71	E	V	A	E	R	72	I	N	73	I	N	74	D	I	A	N	S	75	K	
76	N	A	R	R	E	L	E	K	E	N		77	D	R	A	K	K			

VINNER AV KRYSSORD NR 4/2023 ER:
 Marit Bishop, Blokkebærvegen 46A, 6429 Molde

VANNRETT

- Bygges
- Diktning
- Fraktberegning
- Logens innvielse
- Anmodet
- Busselskap
- Tettsted i Vestby
- Fjellgårder
- Valutakode
- Vant
- Musikkinstrument
- Husker
- Like
- Viktig i loge/leir
- Lavvann
- Mannsnavn
- Am. skuespiller
- Mishag
- Provins i Canada
- Papegøye
- Sosialtjeneste

LODDRETT

- Mimikkene
- Epoken
- Lymfe
- Fransk elv
- Artikkel
- Nummer
- Atferdskarakter
- Hovedstad
- Jupitermåne
- Sveitsisk fjell
- Vom
- Hodebunn
- Opptakelsen
- Triks
- Lesestoff
- Dyrbetegnelse

LODDRETT

- Doven
- Finmalt sukker
- Stakkar
- Flåtestyrkene
- Egen
- Norsk svømmer
- Artikkel
- Hårsykdommen
- Land
- Vinylplate
- Medvandrer
- Hvile
- Staudeplante
- Like
- Fransk matematiker
- Prefiks
- Si
- Union
- Utøy
- Flyselsskap
- Like

LODDRETT

- Strå
- Kvinner i Ordenen
- Organgivere
- Land
- Mirakler
- Hovedstad
- Sjømennene
- Landprefiks
- Ytterplagg
- Ante Meridiane
- Mytisk konge
- Urhav guddom
- Måler
- Mobilkort
- Overby
- Spansk hjem
- Dessert
- Patina
- Am. bilprodusent
- Klag
- Naboer

Kryssord laget av br. Kjell Inge Malde

S K R Å B L I K K

Brorskap, trivsel og ekspansjon

Dr. art, idéhistoriker, livsnyter og pappa til William på snart fem.

Av Arve Fløystad-Thorsen Kapellan
Odd Fellow loge nr .129 Oscarsborg

Min loge nr 129 Oscarsborg har som strategi å bli en foregangsloge på trivsel og etisk refleksjon. Det gjør meg stolt. En kjeppehest jeg rir stadig oftere er at de to faktisk henger tett sammen: mer etisk refleksjon gir faktisk trivsel. Ja, etisk refleksjon er etter min mening selve nøkkelen, til både å ha det bedre nå og på sikt bli enda fler i ordenen vår.

Noe av det vakre med spillene og de tematiske seremoniene våre, dem det er dreiebøker og manus for, er at vi alle bli minnet på hva vi står for, hva vi skal være hel ved i forhold til. Men det viktigste er det faktisk ikke et eget spill for, noe blir tatt for gitt og med det kanskje ikke helt tatt på alvor eller i hvert fall alvorlig nok. Som brorskapet, altså rett og slett det å være en god bror.

Jeg tror vi alle i utgangspunktet ønsker å være en god bror, å bli oppfattet som det. Det er derfor ikke intensjonene det er noe i veien med her... i all enkelhet tror jeg vi glemmer oss. Jeg også, jeg har ingenting med å være formanende her. Kapellanens rolle er dessuten ikke å moralisere, men å reflektere, med dere andre.

Å være en god og varm bror, å være et raust og inkluderende brorskap hvor folk, særlig nye, føler seg umiddelbart velkommen, krever bevissthet, tror jeg, om noen ting. Eller kanskje til og med bare én ting, nemlig det vi er og hvilke utfordringer akkurat vi har. Og her skal jeg nå skru kultur- og mentalitetshistorikeren i meg på, ved innledningsvis å slå fast noe litt viktig og førende for oss vi ikke så ofte erkjenner konsekvensene av, nemlig at de aller fleste av oss er nordmenn

Det er mye bra med oss. Vi har et av de mest velfungerende samfunn i verden. Samtidig oppfattes vi av dem som besøker oss, ja flytter hit, som litt kjølige, litt lite sosiale, litt lite inkluderende.

Hyggelige, ordentlige, men litt reserverte. Litt vanskelige å komme inn på, et fellesskap som det ikke er helt lett å komme inn i, å bli akseptert som en del av.

Hvorfor er det slik..? Og er det tilfeldig at vi i de norske Odd Fellow-logene har en litt særnorsk utfordring med akkurat disse tingene..? Jeg tror ikke det.

Det som særtegner Norge er en egalitær kultur, som skriver seg fra at vi tradisjonelt har vært likestilte i betydningen like fattige. Vi har ikke hatt adel. Vi har alle vært bønder. Det er vi jo ikke lenger, stort sett. Men vi er nesten alle minst bondebarnebarn. På godt og vondt. Og jeg tror at deler av norsk bondekultur fortsatt lever i oss.

Hvordan levde man som bonde..? Det var lange dager alene, på jordet, i fjøset, i stallen. Der var et lite sosialt liv. Når man en sjelden gang skulle treffe masse folk, når det var juledagsfest på lokalet for eksempel, da tok man sats, og gjerne med ei lerce med en oppstrammer på lomma. Og for sikkerhets skyld, kniven i slira. Man møttes ikke uten at det også var slåsskamp.

Nå er det jo ikke helt slik lenger. Men jeg tror vi nordmenn fortsatt faktisk tar litt sats når vi skal være sosiale. Også vi Odd Fellows. Vi skal jo som kjent dessuten ikke bare være sosiale. Vi skal være brødre. Det er krevende det, og sjelden kost i samfunnet når vi tenker etter.

Folk kommer til oss for å oppleve det, for å få det i livet sitt. Og jeg tror folk slutter hos oss fordi de nettopp ikke opplever det.

Det gjør de, etter investeringen med innkjøp av dress, livkjole, to par sorte sko, det ene mer glinsende enn det andre. De skylder nok kanskje på økonomi, faktisk tror jeg de ofte gjør det – det er nemlig så lett å skylde på Ikke minst er det for oss andre, for da har jo ikke vi noe ansvar for at vi mister dem

Men jeg tror ikke så mye på det, skal jeg innrømme. Jeg tror det dreier seg om prioritering, at noe er eller nettopp ikke er spå verd å prioritere som man trodde det skulle bli. Jeg tror at magien i et godt brørefellesskap er noe de aller fleste klarer å prioritere. Vel å merke om de får det de oppsøker oss for. Om de får følelsen av dette sjeldne og fine i vårt samfunn, i vår konkurranse-, stress-, og albukamp-pregede hverdag som brorskapet.

Alle trenger en hobby i hverdagen - alle forståsegpåere mener også at det er sunt.

De fleste hobbyer er dyrere enn å være medlem i ordenen vår. Det er dyrere å spille golf. Dyrere å ha en båtplass. Dyrere å stå alpint. Det er mye billigere og ikke minst mye mer verdifullt å være del av et brorskap. Å oppleve å ha et fellesskap av søstre eller brødre som sammen skaper gode opplevelser og kjenner på personlig utvikling gjennom refleksjon. Når det er der. Når vi klarer å skape det

Det er jo, for gjenta det, ikke det at vi ikke VIL være brødre. Jeg tror det er fordi vi kommer i vante sosiale spor

og glemmer oss. Og jeg tror det finnes noen felles litt norske fallgruver i lys av dette norske, kulturen vår. Fallgruver som de vante sporene fort ender opp i, så å si. Alle gode ting er tre, heter det. Det gjelder de noen ganger de dårlige tingene også. Og jeg tror faktisk at de ER tre. Tre feller vi stadig vekk går i. I hvert fall jeg. Og på seg selv kjenner man som kjent andre.

1.einstøingfella

Den har to sider: Hvordan vi velger å oppleve og tolke andre og hvordan vi oppfører oss selv...

Når man kommer inn i det rommet hvor vi møtes før selve logeseremonien er det ikke alltid alle ser like utadvendte og inviterende ut. Vi trekkes, dras mot dem som GJØR det. Og har, tror jeg, lett for å rettferdiggjøre for seg selv at man gjør det. Tenker «han vil vel kanskje være litt for seg sjæl, da skal jo ikke jeg invadere eller trenge meg på». Det er naturligvis bare tull. Man dresser seg ikke opp og setter av en aften og kjører til logen for å være for seg sjøl. Det gjør vi alle hjemme. Vi kan trygt legge til grunn at alle her gjerne vil bli hilst på, pratet med og verdsatt. Det er derfor vi alle kommer [...] Enda vanskeligere, for dette gjelder jo oss alle, i hvert fall innimellom: vær da heller ikke selv denne einstøingen i hjørnet, eller ikke se sånn ut. Vær den broren du selv ville ønske å treffe «Det du vil andre skal gjøre mot deg, det skal du også gjøre mot dem» Det starter i all enkelhet her, tror jeg. Be the brother you wanna meet. Møt en logebror med et smil, litt som når du treffer barnebarnet ditt en solfylt søndag. Vi trenger alle følelsen av at andre gleder oss over at vi er der. For vi gjør jo egentlig nettopp det.

2.avvisningsfella

Den henger sammen med den første, men ER likevel noe eget. Vi har alle kjent på det, opplevd å ta sats, som det bondeavkommet vi er, og ta en sånn «heisan, åssen går'e a...» Og så får vi et «joda. Det går da». Da føler du at du har vunnet i den sosiale jackpoten, da... når du har tatt av deg kjeledressen, kjappet deg utav huset, stengt av fjøset, overvunnet egen sjananse, og treffer på en sånn. En som bare suger lufta ut av deg. Det skumle er at det fører til at du kanskje ikke gidder neste gang... Så står dere der like mutte og kjedelige, begge to.

Det er to fallgruver her, tror jeg. Det ene er å ikke svare hjertelig og interessert når en bror hilser på og spør hvordan du har det. Å selv være redd for å bli avvist eller kanskje sett på som ikke viktig nok, særlig om den du har foran deg er en tungt dekorert og eldre bror.

Men DET er det jo ikke rom for her, om vi lar hverandre tenke slik. Da mister vi brødre. Ikke minst mister vi oss selv. Siden vi jo egentlig har forpliktet oss til å være noe helt annet.

Igjen: jeg tror bare vi glemmer oss. Men å oss være oss bevisste på at vi alltid møter hverandre med glede, vise at vi setter pris på hverandre. Vi liker alle egentlig det. Da gjør vi hverandre alltid trygge. Igjen gjelder det: der du

vil andre skal gjøre mot deg... gjør det først. Skum fløten av å være på et magisk fristed, for logen er jo faktisk det, et sted uten albuer, uten undertrykkende hierarki, uten jantelov. Her ER vi alle noe. La oss alle vise det og glede oss over det.

3.bestevennfella

Vi begynner jo her for å få nye kontakter. Aller helst nye venner. I dette er den kanskje farligste fella. Vi blir jo så glade når vi finner, får en eller to, at vi bare vil være med ham eller dem hele tida.

Så tiltrekker vi hverandre straks vi kommer inn i et rom. Som i skolegården da vi var barn – den lille flokken vår, de trygge, de som ikke slo oss ned, kastet is i nakken på oss, dro av oss lua, slang kommentarer om oss. De som man kunne føle seg trygg med. Den flokken man selv valgte.

Dette er noe vi må kaste av oss, legge igjen i den skolegården, i den kanskje litt grå minnekatalogen vår. Dette, logen vår ER jo det trygge hjørnet i skolegården. Vi ER alle den flokken.

En fremmed er en venn du ikke er blitt kjent med ennå, heter det. Det kan virke litt idealistisk ute i storsamfunnet. Men i logen gjelder jo nettopp det. Her ER vi alle trygge, her. Dette er et sted uten spisse albuer, men med varme hender og blikk.

La oss alle være de hendene. Være det blikket. Være den broren. Det er ikke noe lettere for undertegnede enn for andre. Men det er dette vi må tenke, dette vi må prøve. For å bli bedre. For å trives enda mer. For ikke å bli enda færre. Ja, for aller helst å bli fler.

Tanker om gjestfrihet – etisk post på ettermøte i leir 12 Akershus 9. januar 2024

Det har vært sagt mye klokt og fint om gjestfrihet i dag. Det er nesten så man kan tenke: hvordan kan jeg få sagt noe litt nytt nå? .

Jeg skal i hvert fall prøve, da. Og jeg vil ta utgangspunkt i noe som jeg synes er både litt rart og fint og som jeg tror er viktig. Nemlig at når vi møtes her, innenfor rammen av vårt litt høytidelige innviede «vi», så er vi på samme tid både gjester og vertskap for hverandre. Og når jeg selv gir meg tid til å tenke litt mer over dette, så slår det meg at dette kanskje er litt er del av magien i å være del av et brorskap, dette å være både gjest og vertskap på samme tid.

Vanligvis holdes jo disse rollene adskilt i livet. Det er to veldig ulike roller, med hver sine verdier og mål knyttet til seg. Som vert skal du vise raushet, storsinn, åpenhet. Du skal som en god vert gi trygghet, tilhørighet og varme til dem som kommer. Være en kulturbærer for det stedet som tar gjester imot. Som gjest derimot, da skal du jo mer komme med ydmykhet og respekt for det og dem.

du kommer til. Du skal vise nysgjerrighet, evne til å tilpasse deg kulturen, ånden og omgangsformen der du er kommet.

Er man helt ny i logen eller i leiren, da er man jo først og fremst denne gjesten. Men det tar ikke lang tid før vi også spiller rollen som vert, overfor de som er ferskere enn oss og som i mellomtiden er kommet til. Så begynner vi ett hvert å likne mer og mer på seniorene, de som først og fremst er vertskap og kulturbærere. Men, når vi kjenner etter, fortsetter vi behandle dem som vertskap som allerede var der da vi selv kom.

Vi sier ofte at ordenen vår er personlighetsutviklende. Hva er det som gjør den til det? Er det spillene våre, ritualene våre, rotasjonen på stolene våre? Ja, det er jo selvfølgelig alt dette, men jeg tror det viktigste er brorskapsfølelsen, hvordan vi møter hverandre som mennesker. I praksis nettopp denne runddans av roller. Jeg tror akkurat det utvikler oss aller mest. Det er som om det praktiske brorskapet som jeg vil kalle det, blir et prisme, hvor alle de beste egenskapene og kvalitetene til den enkelte av oss, lyset i oss, om vi flesker til med et litt stort ord, fanges opp, samles og spres ut igjen. Til den enkeltes og fellesskapets beste. Dette er kjernen. Ja, dette er magien, føler jeg. Det er Odd Fellow.

På sitt beste, vel å merke. Når lyset er sterkt nok. Det det som kjent ikke alltid. Og jeg tror det er vår ordens største utfordring. Jeg tror nye brødre kommer til oss, med glede, når de får dette. Og jeg tror de forlater oss når de ikke gjør det. De kan skylde på ny kone. De kan ikke minst skylde på økonomi, det er jo så nærliggende for tiden. Men ikke så overbevisende, er det det? Når det skjer etter at du bare for Odd Fellow har skaffet deg en ny dress, to par sorte sko, det ene mer glinsende enn det andre, livkjole - hvor pokker skal du nå bruke den? – to sett mansjettknapper...

Nei, jeg tror svaret ligger her. I at løftet om brorskapsfølelsen ikke ble innfridd. I skuffelsen av at dette ikke ble slik du håpet da du bestilte denne livkjolen.

Jeg mener ikke å overforenkle, det kan være mange grunner til at folk forsvinner fra ordenen vår. Men jeg tror at det viktigste vi kan gjøre for å bremse denne utviklingen, og i neste omgang inspirere brødre til å rekruttere folk de kjenner inn, er å blankpusse den delen, den dimensjonen av det praktiske brorskapet som vi kan kalle vertskapsrollen. Å være oss bevisste at den, den har vi faktisk alltid og at vi glemmer det, det er dødslinja.

Vi har satt i gang en kampanje for det i Oscarsborg og har begynt å snakke om tre feller som vi må hjelpe hverandre til ikke å gå i, med utgangspunkt i denne gyldne dobbeltrollen som er vår.

Den første er einstoingsfella

Vi alle ulike i ordenen vår. Ikke alle er like sosialt trygge eller utadvente.

Vi bør jo alle forsøke å fremstå som en bror vil selv vil ha lyst til å prate med. Smile, møte blikket til den som kommer imot oss. «Be the brother you wanna meet.» Men om vi ser en som ikke helt klarer dette, i hvert fall ikke akkurat i dag. Så la oss gå bort med dette smilet som vi kan kanskje har denne dagen og si «så hyggelig å se deg, hvordan har du det?». Ingen går i logen for å være for seg selv. Det kan vi gjøre hjemme. Kanskje er det den som smiler minst som trenger en bror mest.

Litt av det samme har vi i avvsningsfella

Noen av oss, ganske mange, til og med, tar litt sats når vi skal være sosiale. For ikke å si når vi skal være brødre. Vi kjenner kanskje ikke så mange ennå og er litt usikre. Når man da går bort til noen og sier «hei, hvordan går det med deg?» Da er det litt kipt å få et «joda, det går da». Det føles som en avvsnings. Særlig om en yngre bror kommer og tar kontakt, men det gjelder jo de fleste av oss, la oss vise at vi er interesserte, få ham til å føle seg interessant og verdsatt. Jeg er jo så heldig at jeg jobber ved UiO. Og all forskning på trivsel og selvfølelse forteller at det er dette vi mennesker trenger. Følelsen av å bety noe, være interessant, som den vi er. En god vert klarer å gi sine gjester nettopp det. Og vi, vi er jo altså verter for hverandre.

Den tredje er bestevennfella.

Vi har en skummel tendens i logen til å finne så fort som råd fram det han eller dem og så bli der, så å si. I et brorskap som skal inkludere alle er jo det riktig uheldig. For før vi vet ordet av det kommer nemlig en ny bror inn i det rommet. Og blir møtt av det som for deg er et vennskap, men som for han blir en mur av sorte rygger, en klikk som ikke inviterer deg inn.

I leiren tror jeg denne fella kunne hete logefella. For her blir jo flokken fra egen loge fort det trygge, den gjengen vi først og fremst henger med. Men la oss ikke slå oss til ro med det. Vi vil jo ikke ha små leire i leiren vår. Det slik ghettoer blir til i verden.

Så når en patriark fra en annen loge en av vår setter seg ved vår egen loges lille bord etterpå, for ja, det kommer til å skje i dag også, så la oss ikke se skjevent på ham. For han, han er framtida, han.

Kjære patriarker. Vi er hver gang vi møtes med logedressen på både vert og gjest. Vi er først og fremst gjest overfor noen og først og fremst vert for andre. Men bror det er vi til enhver tid for alle. I den rollens mangefasetterte magi ligger – opplever jeg - det fineste vi er og har. Det som for meg er selve grunnen til at jeg har utviklet en kjærlighet til denne ordenen.

Og her tror jeg altså også at nøkkelen til alt godt for Odd Fellow ligger.

Tid for å oppgradere lyset i logesalen?

FØR

ETTER

Flott lys / Enkelt å styre både lys, musikk og mikrofoner.

Egenutviklet PC-basert program spesielt for loger. Lys, musikk og mikrofoner styres enkelt fra en touch-skjerm.

Alle "scener" programmeres på forhånd, slik at det blir enkelt å styre lys og musikk.

Kan styre alt av lys, spotter (faste eller styrbare), sinnbilder, altseende øye, stjernem Himmel, mikrofoner ...
Kort sagt: Alt som går på strøm.

Leverer også det dere trenger av mikrofoner, teleslynge, for sterkere og høyttalere.

Ta kontakt for mer info:
www.bergeslysooglyd.no
Epost: lysooglyd@famberge.net

Tlf. 406 07 939

BERGES
Lys og Lyd AS

Herold i Odd Fellow loge 40 Vern

Vi lager merker og emblemer i sølv og emalje.
Alt lages for hånd på verkstedet, hvor norsk håndverk og kvalitet står i fokus.

Ta kontakt for mer info:
Tlf: 22 17 50 50
Email: opro@opro.no
www.emaljesmykker.no

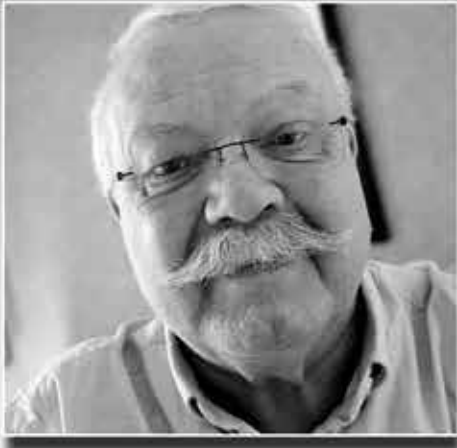

Opro
Norske emaljesmykker

Siden 1976

REDAKTØRENS

HJØRNE

Gjør ordene!*

Å være medlem av Odd Fellow Ordenen er noe mer enn å være med i en forening. Å komme til møtene med den holdningen at nå får jeg noen fine ord i logesalen og så skal jeg hygge meg med god mat servert meg i salongen etterpå. Da tror jeg du faktisk er her på feil grunnlag.

Jo, fellesskap og hygge er viktig. Og som fiskeren Markus sier i «Kilden» av Gabriel Scott:

«Han så hvordan menneskets liv var ment, hvordan de satt til bords rundt jorden og holdt måltid og spiste og drakk. Det var ment som et brorskapsmåltid, lykkelig den som forstod det var slik, det var ment som et kjærlighetsmåltid som skulde binde dem alle isammen innen den store adskillelens stund.»

«Et kjærlighetsmåltid som skulle binde dem isammen» – det er det det er.

Å gjøre ordene, handler om at hjerte og hånd eller kanskje ånd, må ledes av hverandre. At våre formaninger og budord må reflekteres i aktiv handling. At våre egne egoistiske ønsker og krav blir erstattet med det godes handling – til noe som er større enn meg selv.

Er sladder, bakvaskelser, misunnelse eller mistenksomhet drivkraften i våre liv – et forsøk på å trykke andre ned for selv å framstå god, from og viktig – da er du i strid med vår lære. Vi kjenner alle til manipulatorer – de som, for å fremheve sitt ego, bruker skitne triks, ofte løyner, for å trykke andre ned for selv å kunne framsto som vis og viktig. Som i stedet for å gå direkte på vedkommende, lager finurlige historier som spres som ild i tørt gress og som er ødeleggende for en annen manns eller kvinnes troverdighet og respekt. Hvor ofte møtes vi av dette i vår Orden? Og hvem av dere tar så tak og ber budbringeren gå tilbake til kilden med sin sladder? Eller er vi med og sprer budskapet videre?

Gjør ordene – ta med deg det som blir deg fortalt i logesalen også når du passerer den indre døren og går ut i livet. La den ånd som ligger i ordene bli det som du faktisk gjør i din hverdag. Det er ikke spesielt vanskelig. Men du må ville det. Tenke på det. La det få feste, og la det bli en del av din personlighet.

Det skjer ikke ved å tre inn i vår Orden. Ikke øyeblikkelig. Men har du tålmodighet og et åpent sinn, et lyttende sinn, vil ordene trenge inn til deg og bli der. Som en god veiviser.

Og etter hvert som du forstår mer, mer enn et barn, kan du begynne å gjøre ordene.

Og du vil oppdage at da er det ikke det viktigste i ditt ordensliv om det er gullkant på skohælene, om skjortelengden er litt kort eller om det er mønster på de sorte strømpene. Det er kanskje det minst viktige av alt. Ikke fordi vi skal la kleskodene bli utvannet, men hvor står det at sorte strømper ikke kan ha mønster innvevd?

Og han som får irettesettelse fordi øverste skjorteknapp ikke er knept? Hvor viktig er det? I forhold til hva vi sier i ordene våre? Mer menneskekjærlige. Det godes tjeneste, dempe vår egoisme.

«Alt var så mye bedre før» høres ofte. Er nå det så sikkert? Det som var rett for 20 år siden, er nødvendigvis ikke riktig i dag. **Vi må ikke bli så opptatt av å gjøre tingene rett at vi glemmer å gjøre de riktige tingene. Å gjøre ordene.**

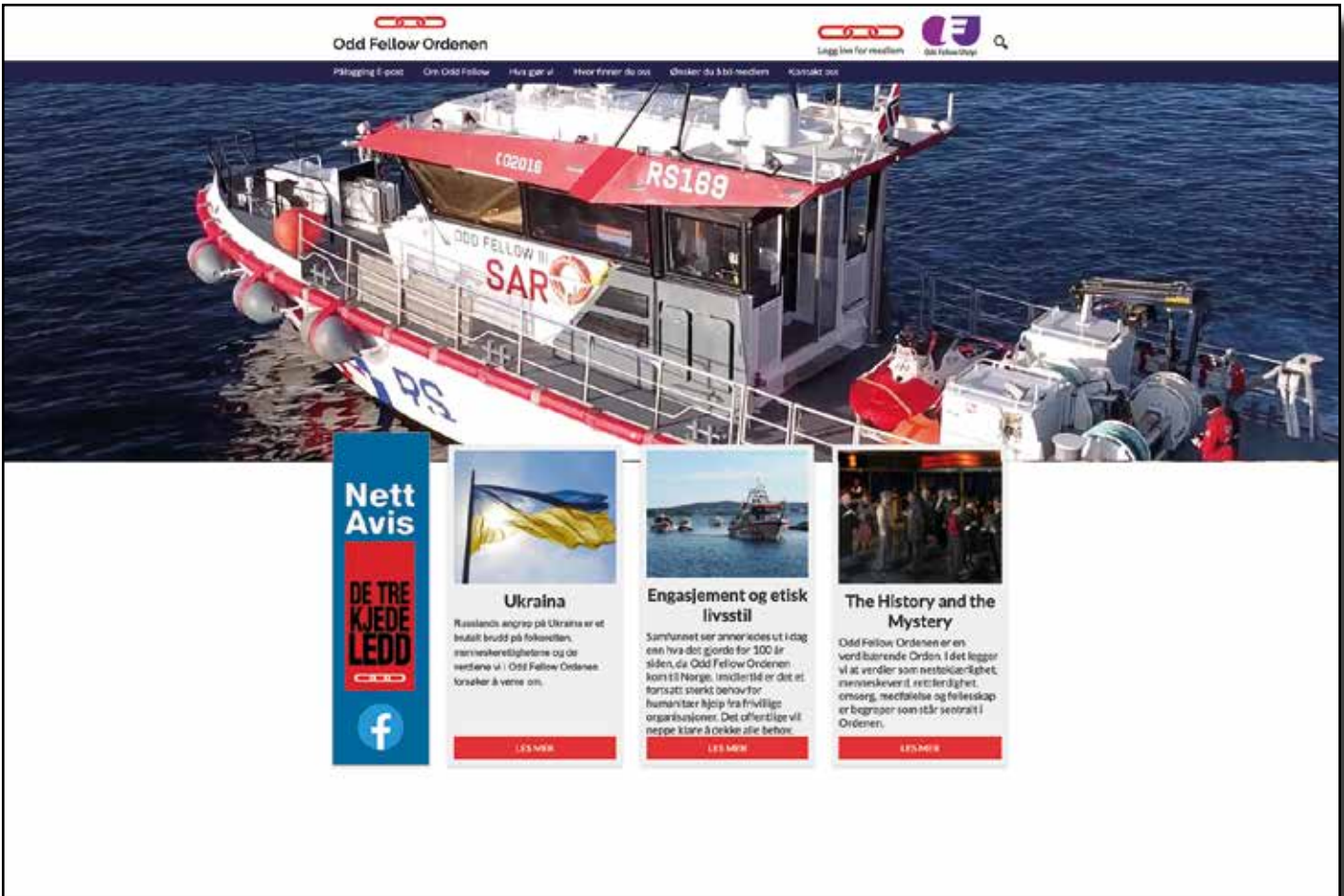
Vi står alle på skuldrene til de som har gått foran. Men det er vår rett og plikt å bygge videre på deres arbeid, utvikle Ordenen slik at den er interessant også for nye generasjoner. Vi skal ta vare på de tradisjonene som er verdt å ta vare på. Men noen tradisjoner kan vi med fordel ta bort. Ta for eksempel at det kun var hvite menn som kunne bli med i vår Orden, noe som sto i det første charteret som den norske Storloge fikk utstedt. Tror vel ikke det er så mange som mener at vi har tapt noe på å endre det. Og noen tradisjoner er så antikvariske at de bør begraves for godt – spesielt lokale særegenheter som ikke lenger tjener Ordenen.

Det er for mange som søker avgang i vår Orden. Langt viktigere enn overdreven rekruttering er et fokus på hvordan vi tar vare på de som har valgt å gå inn, har investert i helt nytt, spesielt, sort tøy for å bli med i en Orden de kanskje vet minimalt om, og som etter kort tid velger å si at nå hopper jeg av – sunk cost – 10.000 ut av vinduet. Vi må ta på alvor at så mange velger å gå ut. Og alle de som går ut har sikkert en begrunnelse for å gjøre det – men hadde de trives og følt at de i det minste fikk litt påfyll i hverdagen, da hadde de blitt værende som medlem. Og den bekymring vi bør ha er, hva sier alle de som forlater oss om livet som medlem av Odd Fellow Ordenen? Tror vi det er bare positivt? I salg sies det at en misfornøyd kunde forteller om sin misnøye til minst 10 personer. Da forstår vi at rekrutteringsarbeidet kan bli utfordrende.

Logene må etablere en lyttepost hos de yngre medlemmene. Der man uformelt møtes for å kunne frembringe kritikk, forslag til tiltak, aktiviteter, til hva som kan bringe fellesskapet framover. For å få alle medlemmer til å føle at brodermåltidet og søstermåltidet er en kjærlighetshandling, og at vi alle gjør vårt ytterste for, hver eneste dag, å gjøre ordene.

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Dag-Runar Pedersen
redaktør

Odd Fellow Ordenen

RS168

02018

ODD FELLOW III SAR

Nett Avis

DE TRE KJEDELEDD

Ukraina

Engasjement og etisk livsstil

The History and the Mystery

MEDIAINFORMASJON:

De Tre Kjedeledd er Odd Fellow Ordenens medlemsblad og sendes til medlemmene 4 ganger pr. år. Antall blader som blir distribuert er 17.000. Det er dokumentert at bladet også leses av familiemedlemmer, venner og bekjente, slik at den effektive målgruppen er ca. 50.000 lesere. Lesergruppen utgjør en attraktiv og kjøpsterk målgruppe, med en lav risikoprofil.

Priser og formater (netto):

Tekstsideannonser (bredde x høyde, mål i mm)

1/1 side utfallende	(216x303)	12.600,-
satsformat	(186x256)	12.600,-
1/2 side stående	(90x186)	7.800,-
liggende	(186x125)	7.800,-
1/4 side stående	(90x125)	4.500,-
liggende	(186x 56)	4.500,-

Annonsematerialet kan leveres som manus og fotos, de må være høyoppløslige.

Leveres annonsen som ferdig materiell må PDF være høyoppløslig og EPS-format i 300 dpi.

Merverdiavgift:

De Tre Kjedeledd er fritatt for mva.

Utgivelsesplan 2024

UTGAVE	MATR.FRIST	UTGIVELSE
2024-2	31. mai	24. juni
2024-3	6. september	30. september
2024-4	8. november	2. desember

Opplag: 17.000 eks

Format: 210 x 297 mm

Ansvarlig utgiver:

Odd Fellow Ordenen
Grensen 18, 0159 Oslo
Org nr 871 435 162
Telefon: 22 83 92 40
epost: odd.fellow@oddfellow.no

Redaksjonen:

Redaktør: Dag-Runar Pedersen
Epost: redaktor@oddfellow.no
Redaksjonssekretær: Knut Aslak Wickmann
Layout: Pål Haugs
Trykk: SIA UnitedPress Tipografija & SIA Corporate
Distribusjon: Posten-Bring

B-BLAD

RETURADRESSE:
DE TRE KJEDELEDD
GRENSEN 18
0159 OSLO

Ettersendes ikke ved varig adresseendring,
men sendes tilbake til senderen med
opplysninger om den nye adressen.

